

HE 55/2006 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2006 LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen lisätalousarvioksi vuodelle 2006.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2006 lisätalousarvioksi.

Kansainvälinen talouskasvu jatkuu ripeänä huolimatta raaka-aineiden hintojen noususta. Yhdysvalloissa kasvu hidastuu hieman, mutta on silti lähes 3 %. Aasiassa tuotannon kasvuvauhti jatkuu varsin nopeana. Euroalueella talouskasvu nopeutuu, mutta jää silti vain vajaaseen 2 prosenttiin.

Suomessa kokonaistuotanto kasvaa tänä vuonna 3,7 %. Kasvun nopeutuminen johtuu osin matalasta vertailuajankohdasta, sillä viime vuonna tuotannon kasvua hidastivat työmarkkinahäiriöt. Kuluvana vuonna kasvu perustuu niin kotimaiseen kuin ulkomaiseenkin kysyntään. Tulojen kasvu ja ansiotuloverotuksen keveneminen lisäävät kotitalouksien ostovoiman kasvua säästämisasteen jäädessä ennalleen. Yksityinen kulutus kasvaakin lähes 3 %. Vientodotukset ovat suotuisat, ja toisin kuin viime vuonna nettoviennin vaikutus tuotannon kasvuun on positiivinen. Työllisyysaste nousee tänä vuonna 68,8 prosenttiin. Työllisyys kasvaa laaja-alaisesti eri toimialoilla mukaan lukien teollisuus. Työttömyys laskee 7,8 prosenttiin. Kuluttajahinnat nousevat kuluvana vuonna runsaan prosentin, vaikkakin raaka-aineiden viimeaikainen hintakehitys lisää paineita hintatason nopeammalle nousulle. Kokonaisuutena talouden näkymät ovat paremmat, kuin mitä varsinaisessa talousarviossa ennakoitiin. Tämä johtuu lähinnä yksityisen kulutuksen ja viennin paremmista näkymistä.

Varsinaisten tulojen arviota korotetaan yhteensä nettomääräisesti 992 milj. eurolla.

Verojen ja veronluonteisten tulojen arviota korotetaan aiemmin budjetoidusta 294 milj. eurolla. Korotus aiheutuu arvonlisäveron tuottoarvion nostamisesta 294 milj. eurolla johtuen arvonlisäveropohjan ennustettua suuremmasta kasvusta vuonna 2005.

Sekalaisten tulojen arviota alennetaan nettomääräisesti 114 milj. eurolla. Siirtoa eläkerahastosta ehdotetaan alennettavaksi 170 milj. euroa. Eläkerahaston varoja on tarkoitus kartuttaa aikaisempaa enemmän valtiontalouden suotuisan tulokehityksen vuoksi. Valtiontakuurahastosta siirretään budjettitalouteen 11,5 milj. euroa ja huoltovarmuusrahastosta 24 milj. euroa.

Arviota korkotuloista ja voiton tuloutuksista korotetaan nettomääräisesti 743,1 milj. eurolla. Osinkotuloarviota nostetaan toteutuneiden kertymätietojen perusteella 683,9 milj. eurolla. Lisäyksiä lähes 400 milj. euroa aiheutuu Fortum Oyj:n ja TeliaSonera AB:n jakamista ylimääräisistä osingoista. Korkotuloja arvioidaan kertyvän nettomääräisesti 25 milj. euroa talousarvion tuloarviota enemmän keskimääräisiä kassareservejä ja korkotuottoja koskevien arvi-

Talouden näkymät

Tuloarviot

oiden tarkennuttua. Suomen Pankin voiton tuloutus valtiolle toteutuu 34 milj. euroa budjetoitua suurempana.

Arviota valtiolle takaisin maksettavista lainoista korotetaan 68,8 milj. eurolla.

Tasapaino ja valtionvelka

Lisätalousarvioesityksen myötä valtion budjettitalous kääntyy alijäämäisestä ylijäämäiseksi. Hallinnonalojen menoihin ehdotetaan nettomääräisesti 150 milj. euron lisäystä. Lisäksi valtionvelan korkomenojen arvioidaan olevan 50 milj. euroa aiemmin budjetoitua suuremmat.

Vuoden 2006 lisätalousarvioesitys on 346 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämä ehdotetaan käytettäväksi valtionvelan lyhentämiseen. Tuloarvion korotuksesta kolmannes aiheutuu kertaluonteisiksi katsottavista osinkotuloista ja loppu suurelta osin odotettua suotuisammasta suhdannekehityksestä. Valtionvelan määräksi vuoden 2006 lopussa arvioidaan 59,7 mrd. euroa, mikä on noin 37 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Kansantalouden tilinpidon käsittein valtiontalouden ennakoitaan olevan kuluvana vuonna ylijäämäinen. Ylijäämän arvioidaan olevan 0,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtio on kurinalaisella finanssipolitiikalla vähentänyt velkaantuneisuuttaan ja siten korkomenojaan. Tällä tavoin on luotu tilaa väestön ikääntymisestä aiheutuvalle menojen kasvulle. Tästä huolimatta ollaan kuitenkin kaukana vuosikymmenen alussa asetetusta tasapainotavoitteesta, jonka mukaan valtiontalouden ylijäämän tulisi olla kuluvan vuosikymmenen aikana keskimäärin 1½—2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, jotta valtion velka saataisiin alenemaan riittävästi julkisen talouden kestävyuden takaamiseksi myöhempinäkin vuosina. Menojen kasvun hillitseminen on välttämätöntä, jotta tulevien sukupolvien verorasitus ei kasva kohtuuttomaksi.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2005 Tilinpäätös	2006 Hyväksytty talousarvio	2006 Hallituksen esitys	2006 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	37 467	39 582	200	39 782
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	2 263	2 238	50	2 288
Valtionvelan vähentäminen (pääluokka 37)	3 780	-	346	346
— Nettokuoletukset	3 736	-	300	300
— Velanhallinta	44	-	46	46
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	39 023	39 136	992	40 127
— Verotulot	32 311	33 410	294	33 704
— Muut tulot	6 712	5 726	698	6 424

YLEISPERUSTELUT

Nettolainanotto ja velanhallinta	-	446	-446	-
— Nimellisarvoinen nettolainanotto	-	492	-492	-
— Velanhallinta	-	-46	+46	-

Vuoden 2006 talousarviossa kuluva vuoden määrärahakehys oli 29 833 milj. euroa. Lisätalousarvioesitykseen sisältyy uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto eräissä virastoissa, mistä aiheutuu kehykseen noin 4,6 milj. euron kustannustasokorjaus. Tämä korjaus huomioiden vaalikauden tarkistettu kehys vuodelle 2006 on 29 838 milj. euroa. Lisätalousarviossa kehykseen kuuluvien määrärahojen lisäykseksi ehdotetaan 128 milj. euroa. Vuoden 2006 talousarviossa sekä tässä lisätalousarvioesityksessä kehymäärärahoja on budjetoitu yhteensä 29 798 milj. euroa, joten jakamattomaksi varaukseksi jää 39 milj. euroa.

Lisätalousarvioesityksessä on suhtauduttu torjuvasti harkinnanvaraisiin menotarpeisiin, ellei niitä ole arvioitu väistämättömiksi. Hallitus pyrkii asettamaan harkinnanvaraiset lisämenotarpeet pääosin samalla kertaa arvioitaviksi syksyn lisätalousarvion yhteydessä. Menettelystä on saatu hyviä kokemuksia kahtena edellisenä vuonna, jolloin syksyn lisätalousarvioissa on voitu vastata moniin kertaluonteisiin määrärahatarpeisiin. Tänä vuonna jakamaton varaus on kuitenkin supistunut huomattavasti pienemmäksi kuin kahtena edellisenä vuonna.

EU-puheenjohtajuuskauden toteutuksesta aiheutuviin menoihin ehdotetaan yhteensä 12 milj. euron määrärahalisäyksiä, josta 6,5 milj. euroa puheenjohtajuuskauden turvajärjestelyihin.

Lisäksi ehdotetaan 2 milj. euroa valtionjohdon ja turvallisuusviranomaisen käyttöön tarkoitettua suojatun tietojärjestelmän hankintaan muun muassa Suomen EU-puheenjohtajuuskauden tarpeita varten.

Kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuuksia lisätään yhteensä 407,6 milj. euroa. Näistä sitoumuksista 57,2 milj. euroa on tarkoitettu monenkeskiseen velkahelpotusaloitteeseen (MDRI) ja 350,4 milj. euroa 10. Euroopan kehitysrahastoon (EKR-10).

Vankeinhoidon toimintamenoihin ehdotetaan 3,5 milj. euron lisäystä vankeinhoidon toimintaedellytysten turvaamista varten.

Tullilaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan 11,5 milj. euron lisäystä. Lisäyksestä 10,5 milj. euroa aiheutuu tullilaitoksen tietoverkon kiireelliseksi arvioidusta kehittämisestä ja 1 milj. euroa vientitullausjärjestelmän uudistamisesta.

Hallitus päätti vuoden 2005 kehyspäätöksen yhteydessä, että maa-, poro- ja kasvihuonetalouden tuotantokustannuksia alennetaan huojentamalla niiden energiaverotusta, mihin ehdotetaan yhteensä 16,3 milj. euroa. Maa- ja kasvihuonetaloudelle maksettavaan energiaverotukseen ehdotetaan 15,8 milj. euron määrärahaa. Maa- ja puutarhataloudessa tuella kompensoidaan osittain kevyen ja raskaan polttoöljyn sekä sähkön energiaveroja.

Vaalikauden kehys ja jakamaton varaus

EU-puheenjohtajuuskausi

Kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuudet

Rangaistusten täytäntöönpano
Tullilaitoksen järjestelmät

Energiaverotuki maa-, puutarha- ja porotaloudelle

	<p>Porotalouden osalta vastaavaa tukimallia ei voida soveltaa, minkä vuoksi energiaverotuki porotaloudelle vuonna 2006 ehdotetaan kohdennettavaksi maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentilta maksettavana nykymuotoisen eloporotuen korotuksena. Tämän johdosta maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä.</p>
Veikkausvoittovarat	<p>Veikkaus Oy:n käyttörahastosta ehdotetaan tuloutettavaksi 10 milj. euroa. Tuloutusta ehdotetaan käytettäväksi muun muassa Funet-tietoverkon uusimiseen 1,4 milj. euroa, elokuvatuotantoon ja levitykseen 1 milj. euroa, kulttuurivientiin 1 milj. euroa, lasten ja nuorten liikuntaohjelmaan 1 milj. euroa ja valtakunnallisten nuorisokeskusten keskeneräisiin investointihankkeisiin 1 milj. euroa.</p>
Porin yliopistokeskus	<p>Porin yliopistokeskuksen tekniikan alan opetuksen kehittämiseen ja eräisiin muihin hankkeisiin ehdotetaan 2,1 milj. euroa.</p>
Influenssapandemian uhkaan varautuminen	<p>Influenssapandemian uhkaan varautumista varten rokotteiden ampullointiin ehdotetaan 1 milj. euron määrärahalisäystä ja Kansanterveyslaitoksen tartuntatautivalmiuden nostamiseen 1 milj. euroa, josta 0,9 milj. euroa on sosiaali- ja terveydenhuollon hankerahoituksen uudelleenkohdentamista. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon hankerahoitusta ehdotetaan kohdennettavaksi 2,5 milj. euroa sairaanhoitopiireille pandemiavalmiuden ja alueellisen epidemiologisen toiminnan kehittämiseen.</p>
Liikenne- ja viestintäpalvelut	<p>Suurikuusikon kaivosalueen tieyhteyden rakentamiseen ehdotetaan enintään 2,2 milj. euron sopimusvaltuutta ja Ilmalan ratapihatöiden aloittamista nopeutetaan 5 milj. euron määrärahalisäyksellä. Liikenteen määrärahoja lisätään EU:n avustustuloja vastaavasti perustienpitoon, perusradanpitoon, joukkoliikenteeseen ja hallinnon alan tutkimus- ja kehittämistoimintaan yhteensä 8,9 milj. euroa. Eräiden keskeneräisten liikennehankkeiden viivästymisten ja nopeutumisten johdosta niiden määrärahatarpeita tarkistetaan. Digitaaliseen televisiotoimintaan siirtymisen edistämiseen ehdotetaan 0,4 milj. euron määrärahalisäystä. Rautatieviraston käynnistämiseen ehdotetaan 0,3 milj. euron määrärahalisäystä.</p>
Ympäristövahinkojen torjunta-alueen hankinnan valmistelu	<p>Ympäristövahinkojen torjuntakyvyn parantamiseksi esitetään Suomen ympäristökeskukselle valtuutta valmistella öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan varustetun monitoimialuksen hankkimista siten, että siitä voi aiheutua valtiolle menoja vuosina 2006—2008 enintään 35 milj. euroa. Tästä aiheutuva määrärahatarve vuonna 2006 on 2 milj. euroa.</p>
VTT:n tutkimustilojen palovahinkojen korjaaminen Päästöyksiköiden hankkiminen	<p>Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tutkimustiloissa sattuneen tulipalon aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen ehdotetaan 9,5 milj. euron määrärahaa.</p> <p>Kioton pöytäkirjan mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi ehdotetaan 10 milj. euron valtuutta vuonna 2006 tehdä sitoumuksia päästöyksiköiden hankkimisesta Kioton pöytäkirjan joustomekanismien avulla enintään 10 miljoonaa tonnia sopimuskaudella 2008—2012. Tästä aiheutuva määrärahan tarve vuonna 2006 on 2 milj. euroa.</p>

Osa rakennerrahasto-ohjelmien hankkeista on toteutunut tehtyjä sitoumuksia pienempänä siten, ettei myöntämisvaltuuksia ole voitu sitoa uusiin hankkeisiin. Tämän vuoksi osa vuosien 2000—2005 talousarvioissa päätettyjen myöntämisvaltuuksien nojalla tehdyistä sitoumuksista on purkautunut. Rakennerrahastojen käyttämättä jääneitä myöntämisvaltuuksia on vuosina 2003—2004 yhteensä 21,5 milj. euroa ja samana aikana valtion rahoitusosuuden myöntämisvaltuuksia on jäänyt käyttämättä yhteensä 21,7 milj. euroa. Myöntämisvaltuudet ehdotetaan budjetoitaviksi kunkin ministeriön hallinnonalalle uudelleen tässä lisätalousarvioesityksessä. Myöntämisvaltuuksien uudelleenbudjetoinnin tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi ohjelmakehysten mukaisten sitoumusten tekeminen. Vastaavasti vuosia 2000—2002 koskenut uudelleenbudjetointi toteutettiin vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa ja vuosia 2000—2004 koskenut uudelleenbudjetointi toteutettiin vuoden 2005 ensimmäisessä lisätalousarviossa.

Rakennerrahastot

Korkotason nousu lisää euromääräisen valtionvelan korkomenoja enemmän kuin korkomenoja kyetään säästämään velkaa lyhentämällä. Korkomenoihin ehdotetaan lisäystä 50 milj. euroa.

Valtionvelan korot

Eduskunnan vuodelle 2006 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääloukka	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	104 480 000	-	104 480 000
22. Tasavallan presidentti	11 615 000	30 000	11 645 000
23. Valtioneuvosto	74 529 000	4 800 000	79 329 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	895 384 000	3 280 000	898 664 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	696 122 000	4 741 000	700 863 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 551 296 000	7 926 000	1 559 222 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 274 035 000	17 455 000	2 291 490 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 792 275 000	37 134 000	5 829 409 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	6 470 315 000	13 599 000	6 483 914 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 703 461 000	4 173 000	2 707 634 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 752 158 000	46 764 000	1 798 922 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	974 238 000	13 270 000	987 508 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	11 324 749 000	-5 455 000	11 319 294 000
34. Työministeriön hallinnonala	1 965 218 000	149 000	1 965 367 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	753 745 000	2 063 000	755 808 000
36. Valtionvelan korot	2 238 000 000	50 000 000	2 288 000 000
Yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	39 581 620 000	199 929 000	39 781 549 000
37. Valtionvelan vähentäminen	-	345 934 000	345 934 000
Yhteensä	39 581 620 000	545 863 000	40 127 483 000

Eduskunnan vuodelle 2006 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	33 409 949 000	294 000 000	33 703 949 000
12. Sekalaiset tulot	4 490 873 000	-114 028 000	4 376 845 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 005 895 000	743 100 000	1 748 995 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	228 864 000	68 830 000	297 694 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	39 135 581 000	991 902 000	40 127 483 000
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom.15.03.01)	446 039 000	-446 039 000	-
Yhteensä	39 581 620 000	545 863 000	40 127 483 000

Vuoden 2006 lisätalousarvio

TULOARVIOT

	€
Osasto 11	
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	294 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	294 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä	294 000 000
Osasto 12	
12. SEKALAISET TULOT	-114 028 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	1 660 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	1 660 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	-170 000 000
07. Siirto valtion eläkerahastosta, vähennystä	-170 000 000

Osasto 13

29. Opetusministeriön hallinnonala	10 000 000
88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista, lisäystä	10 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	76 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	76 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	8 736 000
24. Tiehallinnon tulot, lisäystä	1 680 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	7 056 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	35 500 000
30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista	35 500 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	743 100 000
01. Korkotulot	25 200 000
04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille, vähennystä	-7 300 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	32 500 000
03. Osinkotulot	683 900 000
01. Osinkotulot, lisäystä	683 900 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	34 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, lisäystä	34 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	-377 209 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	68 830 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille, lisäystä	68 830 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-446 039 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-446 039 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**545 863 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 22		€
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI		30 000
01. Tasavallan presidentti		30 000
01. Presidentin palkkio ja edustusrahat (kiinteä määräraha), lisäystä ..		30 000
Pääluokka 23		
23. VALTIONEUVOSTO		4 800 000
02. Valtioneuvoston kanslia		4 700 000
21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..		200 000
22. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 3 v), lisäystä ..		4 500 000
99. Valtioneuvoston muut menot		100 000
27. Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhluvuosi (siirtomääräraha 2 v) .		100 000
Pääluokka 24		
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		3 280 000
01. Ulkoasiainhallinto		3 280 000
21. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		3 280 000
76. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v) ..		—
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö		—
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v) ..		—
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot		—
22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha) ..		—

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 741 000
01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	110 000
21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	110 000
10. Tuomioistuinlaitos	470 000
21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	4 000
22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	3 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	463 000
30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu	91 000
21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	91 000
40. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	244 000
21. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	244 000
50. Rangaistusten täytäntöönpano	3 500 000
21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	3 500 000
60. Syyttäjälaitos	326 000
21. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	326 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 926 000
01. Sisäasiainministeriö	100 000
21. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000
02. Ulkomaalaisvirasto	87 000
21. Ulkomaalaisviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	87 000
75. Poliisitoimi	6 910 000
21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	6 910 000

Pääluokka 27

15

80. Pelastustoimi	60 000
21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	160 000
31. Valtionavustukset (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-100 000
90. Rajavartiolaitos	769 000
21. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	500 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	269 000
98. Alueiden kehittäminen	—
61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto- ohjelmiin (arviomääräraha)	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)	—

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 455 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	16 005 000
19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomää- räraha), lisäystä	17 005 000
21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähen- nystä	-1 000 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	1 450 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)	—
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	1 450 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	—
21. Rauhanturvaamistoiminnan kotimaan toimintamenot (siirtomäärä- raha 2 v), lisäystä	314 000
22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomäärä- raha 2 v), vähennystä	-314 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	37 134 000
01. Valtiovarainministeriö	2 000 000
21. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisä- ystä	2 000 000
22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomäärära- ha 2 v)	—

Pääluokka 29

18. Verohallinto	1 750 000
21. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 750 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	5 074 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	4 464 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), lisäystä	610 000
40. Tullilaitos	11 500 000
21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	11 500 000
80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet	1 000 000
26. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	—
01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (siirtomääräraha 2 v)	—
99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot	15 810 000
43. Energiaverotuki maa- ja puutarhataloudelle (arviomääräraha)	15 810 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	13 599 000
01. Opetusministeriö	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)	—
08. Kansainvälinen yhteistyö	50 000
50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha), lisäystä	50 000
10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus	2 100 000
21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 100 000
69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö	1 239 000
50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	1 239 000

Pääluokka 30

17

88. Tiede	2 360 000
22. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	210 000
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	2 150 000
90. Taide ja kulttuuri	4 170 000
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	4 170 000
98. Liikuntatoimi	2 710 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	2 710 000
99. Nuorisotyö	970 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	970 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 173 000
10. Maaseudun kehittäminen	76 000
54. Hevostalouden edistäminen totopeleistä valtion osuutena kertyvillä varoilla (arviomääräraha), lisäystä	76 000
61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	—
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	—
20. Maatalous	545 000
40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	545 000
30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu	200 000
21. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	3 277 000
41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha), lisäystä	2 109 000
62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 168 000

Pääluokka 31

60. Metsätalous	-734 000
21. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	275 000
50. Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 009 000
90. Hallinto	809 000
23. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-200 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha), lisäystä ..	1 009 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	46 764 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriö	427 000
21. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	400 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	27 000
24. Tiehallinto	4 569 000
21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 680 000
78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha), lisäystä	2 889 000
30. Merenkulkulaitos	1 968 000
21. Merenkulkulaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 100 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	868 000
40. Ratahallintokeskus	20 729 000
21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 060 000
78. Eräät ratakankkeet (arviomääräraha), lisäystä	13 669 000
41. Rautatievirasto	300 000
21. Rautatieviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet	129 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	129 000
72. Viestinnän korvaukset ja avustukset	440 000
43. Poikkeusolojen viestintäverkot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	440 000

Pääluokka 32

19

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot	18 202 000
19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	7 732 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha), lisäystä	470 000
78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	13 270 000
10. Hallinto	520 000
98. Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	520 000
20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka	8 500 000
22. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 500 000
50. Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 000 000
30. Yrityspolitiikka	2 200 000
60. Siirrot valtiontakuurahastoon (arviomääräraha), lisäystä	2 200 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)	—
40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka	50 000
21. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	33 000
26. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	17 000
60. Energiapolitiikka	2 000 000
43. Kioton mekanismit (arviomääräraha)	2 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-5 455 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	123 000
21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	123 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)	—
02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus	-58 000
21. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-58 000
06. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus	287 000
21. Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	287 000
07. Työterveyslaitos	-86 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-86 000
08. Kansanterveyslaitos	1 916 000
21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	876 000
26. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 040 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus	-14 000
21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-14 000
12. Valtion koulukodit	27 000
21. Valtion koulukotien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	27 000
19. Eläkevakuutus	1 250 000
53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha), lisäystä	1 250 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot	—
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	—
56. Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	—
59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 34		21
28. Muu toimeentuloturva		-8 500 000
60. Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha), vähennystä		-8 500 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto		-400 000
30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		600 000
33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)		—
36. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-1 000 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö		—
58. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)		—
59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)		—

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		149 000
05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus		—
61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)		—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)		—
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat		149 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha), lisäystä		149 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		2 063 000
10. Ympäristön suojelu		2 000 000
70. Ympäristövahinkojen torjunta-alusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)		2 000 000
20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu		-200 000
63. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		1 000 000

Pääluokka 36

76. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 200 000
40. Alueelliset ympäristökeskukset	200 000
21. Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
50. Ympäristölupavirastot	63 000
21. Ympäristölupavirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	63 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)	—

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	50 000 000
01. Euromääräisen velan korko	50 000 000
90. Euromääräisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä	50 000 000

Pääluokka 37

37. VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN	345 934 000
01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta	345 934 000
94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha)	345 934 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**545 863 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 294 000 000 euroa.

Selvitysosa: Veropohjan ennustettua nopeamman kasvun seurauksena momentin kokonaiskertymän arvioidaan nousevan 12 884 000 000 euroon. Syksyllä 2005 yksityisen kulutuksen arvon kasvuksi vuonna 2005 ennustettiin 3,5 %, kun toteutunut kasvu oli ennakkotietojen mukaan 4,7 %. Erityisesti kasvoi korkeimmalla arvonlisäverokannalla

verotettavien kestokulutustavaroiden kuten kodinkoneiden, sisustustavaroiden ja viihde-elektroniikan kulutus, mikä edelleen voimisti arvonlisäverokertymän kasvua.

2006 lisätalousarvio	294 000 000
2006 talousarvio	12 590 000 000
2005 tilinpäätös	11 280 500 291
2004 tilinpäätös	10 605 034 368

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

27. Puolustusministeriön hallinnonala

<p>99. <i>Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot</i> Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 660 000 euroa.</p>	<p>nituskuluista sekä viestijärjestelmästä kertyvistä ylläpitotuloista.</p>								
<p><i>Selvitysosa:</i> Tulojen lisäys syntyy pääosin Suomen Kosovon rauhanturvajoukon arvioitua suuremmista tuloista mm. ulkomailaisilta perittävistä majoitus-, vuokra- ja muo-</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2006 lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 660 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">913 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">24 752 450</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">9 094 382</td> </tr> </table>	2006 lisätalousarvio	1 660 000	2006 talousarvio	913 000	2005 tilinpäätös	24 752 450	2004 tilinpäätös	9 094 382
2006 lisätalousarvio	1 660 000								
2006 talousarvio	913 000								
2005 tilinpäätös	24 752 450								
2004 tilinpäätös	9 094 382								

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

<p>07. <i>Siirto valtion eläkerahastosta</i> Momentille merkitään vähennystä 170 000 000 euroa.</p>	<p>Kyseisen muutoksen johdosta hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen eläkerahastosta annetun lain (1372/1989) muuttamisesta.</p>								
<p><i>Selvitysosa:</i> Vähennys johtuu siitä, että rahaston varoja on tarkoitus kartuttaa valtiontalouden suotuisan tulokehityksen vuoksi nykysuunnitelmia enemmän pienentämällä valtion talousarvioon siirrettävää tuloutusta.</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2006 lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-170 000 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 229 104 000</td> </tr> <tr> <td>2005 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 174 874 634</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">952 419 127</td> </tr> </table>	2006 lisätalousarvio	-170 000 000	2006 talousarvio	1 229 104 000	2005 talousarvio	1 174 874 634	2004 tilinpäätös	952 419 127
2006 lisätalousarvio	-170 000 000								
2006 talousarvio	1 229 104 000								
2005 talousarvio	1 174 874 634								
2004 tilinpäätös	952 419 127								

29. Opetusministeriön hallinnonala

<p>88. <i>Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpaisten voittovaroista</i> Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 euroa.</p>	<p><i>Selvitysosa:</i> Veikkaus Oy:n yhtiökoukous on päättänyt purkaa yhtiön käyttörahastoa 10 000 000 eurolla.</p>
--	---

2006 lisätalousarvio	10 000 000
2006 talousarvio	391 424 000
2005 tilinpäätös	386 108 260
2004 tilinpäätös	377 001 492

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

<i>99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot</i>	2006 lisätalousarvio	76 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 76 000 euroa.	2006 talousarvio	1 500 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu Suomen Ratsastajainliiton totopelien valtion osuudesta myönnetyn valtionavustuksen palautuksesta.	2005 tilinpäätös	2 711 378
	2004 tilinpäätös	1 380 340

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

24. Tiehallinnon tulot
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 680 000 euroa.
Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n myöntämästä TEN-tuesta.

2006 lisätalousarvio	1 680 000
2006 talousarvio	3 000 000
2005 tilinpäätös	12 351 767
2004 tilinpäätös	3 630 641

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 056 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 800 000 euroa vastaa EU:n myöntämän TEN-tuen arvioitua määrää Vuosaaren sataman liikenneväylä-hankkeelle.

Momentin 31.99.78 perusteluihin viitaten lisäyksestä 6 100 000 euroa vastaa Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentamisesta aiheutuvista menoista Helsingin kaupungin rahoitusosuutta.

Lisäyksestä 27 000 euroa vastaa EU:n myöntämän VIKING MIP 2003 -selvitys- ja toteutushankkeiden arvioitua määrää. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.01.22. Lisäyksestä 107 000 euroa aiheutuu EU:n myöntämästä VIKING MIP 2003 -selvitys- ja toteutushankkeiden arvioidusta määrästä ja 22 000 euroa EU:n myöntämästä tuesta IMAGE-hankkeelle. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.60.63.

2006 lisätalousarvio	7 056 000
2006 talousarvio	44 350 000
2005 tilinpäätös	48 391 909
2004 tilinpäätös	24 908 639

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista

Momentille siirretään lisäystä tuloutuksena 35 500 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloutuksesta noin 11 500 000 euroa perustuu momenteilta 27.10.16 ja 32.30.60 valtiontakuurahastolle Venäjän kanssa 2003 solmitun velkakonversi-osopimuksen johdosta tehtäviin siirtoihin. Ra-

haston hyvän maksuvalmiuden johdosta määrärahat voidaan palauttaa takaisin talousarvioon.

Lisäksi siirretään tuloutuksena huoltovarmuusrahastosta 24 000 000 euroa.

2006 lisätalousarvio	35 500 000
2005 tilinpäätös	60 702 296

Osasto 13 KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille
Momentilta vähennetään 7 300 000 euroa.
Selvitysosa: Senaatti-kiinteistöille myönnettyjen taselainojen arvioitua suuremmat lyhennykset alentavat lainapääomaa ja kertyvän koron määrää.

2006 lisätalousarvio	-7 300 000
2006 talousarvio	83 200 000
2005 tilinpäätös	86 622 632
2004 tilinpäätös	91 296 705

07. Korot talletuksista
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 32 500 000 euroa.
Selvitysosa: Lisäys perustuu tarkennettuun arvioon vuoden 2006 keskimääräisistä kassareserveistä ja korkotuotosta.

2006 lisätalousarvio	32 500 000
2006 talousarvio	62 500 000
2005 tilinpäätös	94 648 173
2004 tilinpäätös	96 860 681

03. Osinkotulot

01. Osinkotulot
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 683 900 000 euroa.
Selvitysosa: Yritysten vuoden 2005 tulosten johdosta tehtyjen osingonjakopäätösten perusteella arvioidaan osinkotulojen lisääntyvän 683 900 000 eurolla. Erityisesti pörssiyhtiöiden hyvä tuloskehitys sekä lainsäädännön muutoksista aiheutuneet lisääntyneet osingonjakomahdollisuudet ovat kasvattaneet osingonjakoja arvioitua enemmän. Vuoden

2006 osinkotuloista noin 400 milj. euroa on kertaluonteista tuloa. Valtion saamasta Fortum Oyj:n osingosta ylimääräisen osingon osuus on noin 244 milj. euroa ja TeliaSonera AB:n osingosta 150 milj. euroa.

2006 lisätalousarvio	683 900 000
2006 talousarvio	650 000 000
2005 tilinpäätös	746 890 497
2004 tilinpäätös	820 640 400

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

<i>01. Osuus Suomen Pankin voitosta</i>	tuksen osuus nousee 50 prosentista kahteen kolmasosaan.	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 34 000 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Tuloarvion lisäys aiheutuu Suomen Pankin voiton arvioitua suuremman osuuden tuloutuksesta valtiolle. Tulou-	2006 lisätalousarvio	34 000 000
	2006 talousarvio	100 000 000
	2005 tilinpäätös	55 937 577
	2004 tilinpäätös	88 434 864

Osasto 15 LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

<p><i>02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille</i></p> <p>Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 68 830 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Senaatti-kiinteistöille myönnettyjen taselainojen lyhennyksiä kertyy aiemmin arvioitua enemmän.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">2006 lisätalousarvio</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">68 830 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">90 370 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">197 303 852</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">86 134 452</td> </tr> </table>	2006 lisätalousarvio	68 830 000	2006 talousarvio	90 370 000	2005 tilinpäätös	197 303 852	2004 tilinpäätös	86 134 452	
2006 lisätalousarvio	68 830 000									
2006 talousarvio	90 370 000									
2005 tilinpäätös	197 303 852									
2004 tilinpäätös	86 134 452									

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

<p><i>01. Nettolainanotto ja velanhallinta</i></p> <p>Momentilta vähennetään 446 039 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisätalousarvio on esityksen mukaan ylijäämäinen, minkä johdosta momentille kertynyttä nimellisarvoista nettolainanottoa ei tarvita.</p>	<p>Momentilta maksettavat emissio- ja pääomataappiot on nettobudjetoitu momentille 37.01.94.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">2006 lisätalousarvio</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">-446 039 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">446 039 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">—</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">31 637 998</td> </tr> </table>	2006 lisätalousarvio	-446 039 000	2006 talousarvio	446 039 000	2005 tilinpäätös	—	2004 tilinpäätös	31 637 998	
2006 lisätalousarvio	-446 039 000									
2006 talousarvio	446 039 000									
2005 tilinpäätös	—									
2004 tilinpäätös	31 637 998									

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

01. Tasavallan presidentti

<i>01. Presidentin palkkio ja edustusrahat</i> (kiinteä määräraha)	tun lain mukaisten menojen indeksikorotuksesta.	
Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu tasavallan presidentin palkkiosta anne-	2006 lisätalousarvio	30 000
	2006 talousarvio	262 000
	2005 tilinpäätös	261 052
	2004 tilinpäätös	254 432

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

02. Valtioneuvoston kanslia

21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kriisitilanteiden viestinnän järjestämisestä aiheutuvista atk-ohjelmisto- ja laitehankinnoista.

2006 lisätalousarvio	200 000
2006 talousarvio	21 250 000
2005 tilinpäätös	22 064 000
2004 tilinpäätös	20 026 000

22. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uusien epävirallisten valtion tai hallitusten päämiesten ja ministerikokousten järjestämisestä EU-puheenjohtajuuskaudella.

2006 lisätalousarvio	4 500 000
2006 talousarvio	25 370 000
2005 tilinpäätös	3 000 000
2004 tilinpäätös	3 000 000

99. Valtioneuvoston muut menot

27. Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhla-vuosi (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlallisuuksien järjestämiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

2006 lisätalousarvio	100 000
----------------------	---------

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

21. *Ulkoasiainhallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 280 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2 280 000 euroa aiheutuu valuuttakurssien muutoksista ja 1 000 000 euroa passi- ja viisumijärjestelmän uusimisesta.

2006 lisätalousarvio	3 280 000
2006 talousarvio	179 184 000
2005 tilinpäätös	177 363 000
2004 tilinpäätös	172 028 000

76. *Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Suomen valtion omistuksessa ja ulkoasiainministeriön hallinnassa oleva entinen meri-

mieskirkkokiinteistö Buenos Airesissa voidaan luovuttaa vastikkeetta Iberialais-amerikkalaiselle säätiölle.

Selvitysosa: Kiinteistön markkina-arvo on viimeisimmän arvion mukaan noin 82 600 euroa. Kustannusarvion kiinteistön välttämättömille kunnostustoimenpiteille on arvioitu olevan noin 63 000 euroa. Ulkoasiainministeriöllä ei ole käyttöä kiinteistölle. Iberialais-amerikkalaisen säätiön tarkoituksena on käyttää kiinteistöä suomalaisena kulttuurikeskuksena.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	1 000 000
2005 tilinpäätös	1 850 000
2004 tilinpäätös	9 850 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2006 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2006 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 907 574 500 euron arvosta.

Lisäksi myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautumista koskevan taulukon kohtaan 1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö lisätään 57 200 000 euroa, kohdasta 2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö vähennetään 11 050 000 euroa, kohtaan 3. Euroopan kehitysrahasto lisätään 350 374 500 euroa ja kohtaan 8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteis-

työlle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle lisätään 11 050 000 euroa.

Selvitysosa: Myöntö- ja sopimusvaluuttuksien 57 200 000 euron lisäys on tarkoitettu sitoutumiseksi Monenkeskiseen velkahelpotusaloitteeseen (MDRI) ja 350 374 500 euron lisäys sitoutumiseksi 10. Euroopan kehitysrastoon (EKR-10). Muutosten jälkeen valtuuksista arvioidaan aiheutuvan menoja 129,7 milj. euroa vuonna 2007, 158,4 milj. euroa vuonna 2008, 177,8 milj. euroa vuonna 2009 sekä sen jälkeisille vuosille yhteensä 441,7 milj. euroa. Kohtaan 8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Pal-

velukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle siirretään 11 050 000 euroa vuoden 2006 myöntö- ja sopimusvaluuttuksien kohdentamispäätöksessä kohdentamatta jäävistä valtuuksista kohdasta 2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö. Siirto ei vaikuta myöntö- ja sopimusvaluuttuksien kokonaismäärään.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	516 077 000
2005 tilinpäätös	469 922 000
2004 tilinpäätös	409 800 000

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen yläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Muutos +/-	Muutettu käyttösuunnitelma
01. EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	5 483 000	+600 000	6 083 000
02. EU:n Kongon sotilaallisen kriisinhallintaoperaation menot (MONUC-operaation tuki)	-	+158 000	158 000
03. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	189 000	-	189 000
04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	21 405 000	+696 000	22 101 000
05. Yhteiset menot	2 251 000	-	2 251 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	10 110 000	-	10 110 000

07. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	257 000	-50 000	207 000
08. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	7 385 000	-	7 385 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamis-operaatioihin sekä muihin rauhanturva-meneihin	2 039 000	-1 476 000	563 000
10. AMIS II-operaation menot	-	+72 000	72 000
Yhteensä	49 119 000	-	49 119 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohdan 01. lisätarve 600 000 euroa aiheutuu EU:n taisteluosastojen palvelussuhteen ehtojen tarkentumisesta johtuvasta koulutuskustannusten kasvusta. Käyttösuunnitelmakohdan 04. lisätarve 696 000 aiheutuu siitä, että Suomen Kosovon rauhanturvajoukon vahvuutena on jouduttu pitämään 450 henkilöä 9.5.2006 asti, jonka jälkeen vahvuus voidaan laskea vuoden 2006 talousarvion laadinnassa suunnitteluperusteena käytettyyn 400 henkilöön. Suomi varautuu osallistumaan kesäkuusta 2006 alkaen neljän kuukauden ajan viidellä esikuntaupseerilla uuteen Kongon demokraattisen tasavallan vaaleja tukevaan EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon. Tämän johdosta momentille lisätään uusi käyttösuunnitelmakohta 02. EU:n Kongon sotilaallisen kriisinhallintaoperaation menot (MONUC-operaation tuki). Suomi varautuu osallistumaan toukokuusta al-

kaen osana EU:n Afrikan unionin AMIS II-operaatioon Sudanissa. Tämän johdosta momentille lisätään uusi käyttösuunnitelmakohta 10. AMIS II-operaation menot. Käyttösuunnitelmakohdalle 07. syntyvä säästö kertyy siitä, että vuoden 2006 talousarvion laadinnassa käytettiin suunnitteluperusteena kolmen henkilön vahvuutta, mutta toteutunut vahvuus on kaksi henkilöä. Käyttösuunnitelmakohtien 01., 02., 04. ja 10. lisätarpeet katetaan käyttösuunnitelmakohdista 07. ja 09. tehtävillä määrärahasiirroilla.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	49 119 000
2005 tilinpäätös	46 249 115
2004 tilinpäätös	49 113 697

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

<p>21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 110 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu kertaluonteisena menona ministeriön EU-tehtävien lisääntymisestä.</p>	<p>2006 lisätalousarvio</p> <p>2006 talousarvio</p> <p>2005 tilinpäätös</p> <p>2004 tilinpäätös</p>	<p>110 000</p> <p>23 969 000</p> <p>31 169 000</p> <p>29 298 000</p>
--	---	--

10. Tuomioistuinlaitos

<p>21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 4 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.</p>	<p>2006 lisätalousarvio</p> <p>2006 talousarvio</p> <p>2005 tilinpäätös</p> <p>2004 tilinpäätös</p>	<p>3 000</p> <p>8 500 000</p> <p>8 741 000</p> <p>8 412 000</p>
<p>2006 lisätalousarvio</p> <p>2006 talousarvio</p> <p>2005 tilinpäätös</p> <p>2004 tilinpäätös</p>	<p>4 000</p> <p>7 000 000</p> <p>7 222 000</p> <p>7 298 000</p>	
<p>22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 3 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.</p>	<p>2006 lisätalousarvio</p> <p>2006 talousarvio</p> <p>2005 tilinpäätös</p> <p>2004 tilinpäätös</p>	<p>463 000</p> <p>199 981 000</p> <p>202 545 000</p> <p>197 376 000</p>
<p>23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 463 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.</p>	<p>2006 lisätalousarvio</p> <p>2006 talousarvio</p> <p>2005 tilinpäätös</p> <p>2004 tilinpäätös</p>	<p>463 000</p> <p>199 981 000</p> <p>202 545 000</p> <p>197 376 000</p>

30. Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu

21. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajavaltuslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	91 000
	2006 talousarvio	21 851 000
	2005 tilinpäätös	21 208 000
Momentille myönnetään lisäystä 91 000 euroa.	2004 tilinpäätös	20 714 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

40. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

21. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	244 000
	2006 talousarvio	79 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 244 000 euroa.	2005 tilinpäätös	80 409 000
	2004 tilinpäätös	80 187 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	3 500 000
	2006 talousarvio	190 230 000
Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.	2005 tilinpäätös	183 150 000
	2004 tilinpäätös	180 403 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vankeinhoitolaitoksen toimintaedellytysten turvaamisesta.

60. Syyttäjälaitos

21. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	326 000
	2006 talousarvio	30 998 000
Momentille myönnetään lisäystä 326 000 euroa.	2005 tilinpäätös	30 949 000
	2004 tilinpäätös	30 061 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

21. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	100 000
Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.	2006 talousarvio	22 457 000
	2005 tilinpäätös	22 121 000
	2004 tilinpäätös	21 786 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kunta- ja palvelurakennemuutoksen aiheuttamista menoista.

02. Ulkomaalaisvirasto

21. Ulkomaalaisviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	87 000
Momentille myönnetään lisäystä 87 000 euroa.	2006 talousarvio	12 942 000
	2005 tilinpäätös	13 122 000
	2004 tilinpäätös	9 124 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

75. Poliisitoimi

21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 6 910 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeessa on otettu lisäyksenä huomioon 6 000 000 euroa EU-puheenjohtajuuskauden turvajärjestelyjen, 60 000 euroa Pasilan poliisitalon suunnittelun ja 900 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen sekä vähennyksenä 50 000 euroa momentille 26.80.21 siirron johdosta.

2006 lisätalousarvio	6 910 000
2006 talousarvio	567 567 000
2005 tilinpäätös	575 439 000
2004 tilinpäätös	554 289 000

80. Pelastustoimi

21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 160 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 150 000 euroa aiheutuu siviilikriisinhallinnan koulutustoiminnan menoista, mistä 50 000 euroa on siirtoa momentilta 26.75.21 ja 100 000 euroa momentilta 26.80.31, sekä 10 000 euroa Pelastusopiston siirtymisestä uuteen palkkausjärjestelmään.

2006 lisätalousarvio	160 000
2006 talousarvio	60 594 000
2005 tilinpäätös	62 340 000
2004 tilinpäätös	43 764 000

31. Valtionavustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 100 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siviilikriisinhallinnan koulutustoiminnan menojen siirrosta momentille 26.80.21.

2006 lisätalousarvio	-100 000
2006 talousarvio	3 710 000
2005 tilinpäätös	3 710 000
2004 tilinpäätös	3 710 000

90. Rajavartiolaitos

21. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n puheenjohtajuuskauden turvajärjestelyistä.

2006 lisätalousarvio	500 000
2006 talousarvio	197 124 000
2005 tilinpäätös	198 876 000
2004 tilinpäätös	191 092 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 269 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kahden Tursas-luokan vartiolaivan hankintamenoihin.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu indeksien muutoksista aiheutuviin hankintasopimuksen mukaisiin menoihin, jotka aiheutuvat vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetystä kahden Tursas-luokan vartiolaivan tilausvaltuudesta.

2006 lisätalousarvio	269 000
2005 tilinpäätös	145 000
2004 tilinpäätös	8 957 000

98. Alueiden kehittäminen

61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämismäärä kasvaa 113 981 000 eurosta 126 713 000 euroon ja siten että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämismäärästä 5 589 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämismäärän kasvu 12 732 000 eurolla aiheutuu vuosina

2000—2004 myönnettyistä valtuuksista purkautuneiden myöntämismäärien uudelleenbudjetoinnista sekä tavoite 1 -ohjelmien teknisen avun loppusuuden budjetoinnista sisältäen purkautuneita myöntämismääriä 11 038 000 euroa, teknistä apua 1 253 000 euroa sekä lisäksi Kainuun maakunnan osalta purkautuneita myöntämismääriä 326 000 euroa ja Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman teknistä apua 115 000 euroa.

Myöntämismäärän käytöstä valtiolle aiheutuvat menot (milj. euroa)

Myöntämismäärävuosi	2006	2007	2008	Yhteensä
Vuosien 2000—2005 sitoumukset	94,228	82,772	39,088	216,088
Vuoden 2006 sitoumukset	26,669	55,160	39,296	121,125
Yhteensä	120,897	137,932	78,384	337,213
Kainuu	4,200	5,776	3,026	13,002
— vuoden 2005 sitoumukset	2,788	3,343	1,283	7,414
— vuoden 2006 sitoumukset	1,412	2,433	1,743	5,588
Yhteensä	125,097	143,708	81,410	350,215

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	125 097 000
2005 tilinpäätös	110 285 659
2004 tilinpäätös	117 123 093

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämismäärä kasvaa 26 294 000 eurosta 26 541 000 euroon ja siten että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämismäärästä 4 300 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämismäärän kasvu 247 000 eurolla aiheutuu hallinnonalojen välisestä rahoituksen siirroista tavoite 1 ja 2 -ohjelmissä sekä yhteisöaloitteissa, tavoite 1 -ohjelmien Euroopan aluekehitysrahaston teknisen avun loppusuuden budjetoinnista sekä eri hallinnonalojen Kainuun maakunnassa vuosina 2000—2004 myöntämistä valtuuksista purkautuneiden myöntämismäärien uudelleenbudjetoinnista ja kokoamisesta sisäasiainministeriön pääluokkaan sisältäen lisäyksenä 406 000 euroa tavoite 1 -ohjelmien sekä 441 000 euroa Kainuun maakunnan osalta ja vähennyksenä 250 000 euroa tavoite 2 -ohjelmien sekä 350 000 euroa Interreg III A -yhteisöaloiteohjelmien osalta.

Myöntämisvaltuuden käytöstä valtiolle aiheutuvat menot (milj. euroa)

Myöntämisvaltuusvuosi	2006	2007	2008	Yhteensä
Vuosien 2000—2005 sitoumukset	17,088	7,176	-	24,264
Vuoden 2006 sitoumukset	10,474	8,267	3,500	22,241
Yhteensä	27,562	15,443	3,500	46,505
Kainuu	3,600	4,975	2,266	10,841
— vuoden 2005 sitoumukset	2,416	3,017	1,108	6,541
— vuoden 2006 sitoumukset	1,184	1,958	1,158	4,300
Yhteensä	31,162	20,418	5,766	57,346

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote- ta lisämäärärahaa.	2006 lisätalousarvio	—
	2006 talousarvio	31 162 000
	2005 tilinpäätös	25 246 622
	2004 tilinpäätös	26 448 694

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 17 005 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentin määrärahan mitoituksen tarkistuksesta, puolustusmateriaalihankintojen siirtyvien erien pienentymisestä ja momentille 27.10.17 vuoden 2005 toisessa lisätalousarviossa myönnetystä lisämäärärahasta.

2006 lisätalousarvio	17 005 000
2006 talousarvio	228 022 000
2005 tilinpäätös	225 304 135
2004 tilinpäätös	221 799 817

21. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan (MATINE) tutkimusmäärärahojen siirrosta momentille 27.10.21. MATINE:n sihteeristö on 15.6.2005 lukien siirretty puolustusministeriöstä puolustusvoimiin sijoitettavaksi Pääesikuntaan ja palkkausmenojen osalta määrärahasiirto on toteutettu vuoden 2006 talousarviossa.

2006 lisätalousarvio	-1 000 000
2006 talousarvio	14 167 000
2005 tilinpäätös	13 509 000
2004 tilinpäätös	12 136 000

10. Sotilaallinen maanpuolustus

Selvitysosa: Vuoden 2006 talousarviossa sotilaallisen maanpuolustuksen eräänä tulostavoitteena on, että vähintään puolet puolustusmateriaalihankintoihin käytettävissä olevista määrärahoista kohdistetaan kotimaahan ottaen huomioon vastakaupat ja materiaalin elinjakso kustannukset. Suomi on mukana 1.7.2006 voimaan tulevissa eurooppalaisissa puolustustarvikehankintojen käytännesäännöissä, joiden mukaan Euroopan alueen puolustusmateriaalihankinnat tulee kilpailuttaa Euroopan sisällä. Käytännesääntöjen vuoksi kyseisen tulostavoitteen asettamista ei enää voida pitää tarkoituksenmukaisena ja se ehdotetaan poistettavaksi. Kotimaisen puolustustehollisuuden menestymismahdollisuuksia käytännesääntöjen voimaantulon jälkeen pidetään varsin hyvinä ottaen huomioon uudet avautuvat kilpailun ja yhteistyön mahdollisuudet.

Edellä mainitun tulostavoitteen poistamisesta huolimatta puolustusmateriaalihankintoihin käytävissä olevien määrärahojen kohdistumista kotimaahan seurattaisiin nykyisellä menettelytavalla ja siitä olisi tarkoitus raportoida eduskunnalle vuosittain valtion tilinpäätöskertomuksessa.

16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen (PVKEH 2006) -tilausvaluuden määrää lisätään 20 500 000 eurolla yhteensä 568 315 000 euroon. Lisäksi PVKEH 2006 -tilausvaluuden menojen ajoitusta muutetaan siten, että tilausvaluuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 101 657 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 170 835 000 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 329 865 000 euroa, vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 439 315 000 euroa, vuoden 2010 loppuun mennessä enintään 501 215 000 euroa, vuoden 2011 loppuun mennessä enintään 555 315 000 euroa ja vuoden 2012 loppuun mennessä enintään 568 315 000 euroa.

Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1) -tilausvaluuden voimassaoloaika pidennetään vuodesta 2008 vuoteen 2009 saakka. VYV 1 -tilausvaluuden menojen, yhteensä 1 034 019 372 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että valuuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 920 100 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 959 500 000 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 1 016 019 372 euroa ja vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 1 034 019 372 euroa.

Helikopterien huolto- ja tukeutumisyhteisöjen kehittäminen (HTH) -tilausvaluuden menojen, yhteensä 179 961 081 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että HTH -tilausvaluuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 120 663 081 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 138 005 081 euroa, vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 158 954 081 euroa, vuoden 2009 loppuun mennessä enintään 166 527 081 euroa, vuoden 2010 loppuun mennessä enintään 172 931 081 euroa ja vuoden 2011 loppuun mennessä enintään 179 961 081 euroa.

Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 2) -tilausvaluuden menojen, yhteensä 588 700 000 euroa, vuosittaista ajoittumista muutetaan siten, että VYV 2 -tilausvaluuden käytöstä saa aiheutua menoja valtiolle vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 331 600 000 euroa, vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 490 100 000 euroa ja vuoden 2008 loppuun mennessä enintään 588 700 000 euroa.

Sen johdosta, että vuoden 2005 talousarviossa hyväksytyn Merivoimien ja tiedustelun kehittäminen (PVKEH 2005) -tilausvaluuden osalta ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia vuonna 2005, saa vuoden 2006 aikana tehdä sopimuksia 32 820 000 euron arvosta edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä PVKEH 2005 -tilausvaluuden rahoitussuunnitelmassa esitettyjä rahamääriä.

*Selvitysosa:***Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)**

	2006	2007	2008	2009	2010	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä ¹⁾
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	91 100	39 400	56 519	18 000		205 019
VYV 1 yhteensä	91 100	39 400	56 519	18 000		205 019
Tiedustelu-, valvonta ja johtamisjärjestelmien kehittäminen (TVJ 2000)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	5 000					5 000
TVJ 2000 yhteensä	5 000					5 000
Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintaedellytysten turvaaminen (ITTT)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	22 200					22 200
ITTT yhteensä	22 200					22 200
Merivoimien uudistaminen (MUT)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	27 888					27 888
MUT yhteensä	27 888					27 888
Helikopterien huolto- ja tukeutumisen järjestelmien kehittäminen (HTH)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	10 745	5 152	5 345	-	-	21 242
Vuoden 2006 sitoumukset	8 680	12 190	15 604	7 573	13 434	57 481
HTH yhteensä	19 425	17 342	20 949	7 573	13 434	78 723
Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittäminen (PPK)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	69 900	18 500				88 400
PPK yhteensä	69 900	18 500				88 400
Puolustusvoimien tekninen tutkimus ja tuotekehitys (TTK)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	28 700	26 252				54 952
TTK yhteensä	28 700	26 252				54 952
Valmiusyhtymien varustamisen täydentäminen (VYV 2)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	119 900	158 500	98 600			377 000
VYV 2 yhteensä	119 900	158 500	98 600			377 000
Suomen sotataloudellisen valmiuden kehittäminen (STALVA)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	33 600	33 600	33 600			100 800
STALVA yhteensä	33 600	33 600	33 600			100 800
Hankevalmistelu ja proto 2004 (PROTO 2004)						
Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	6 300					6 300
PROTO 2004 yhteensä	6 300					6 300

Ilmavoimien hävittäjätorjuntakyky (IHT 2004)

Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	12 671	31 154	26 798	14 678		85 301
IHT yhteensä	12 671	31 154	26 798	14 678		85 301

Merivoimien ja tiedustelun kehittäminen (PVKEH 2005)

Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	14 166	14 747	12 097			41 010
Vuoden 2006 sitoumukset	13 754	16 313	2 753			32 820
PVKEH 2005 yhteensä	27 920	31 060	14 850			73 830

Raskas raketinheitinjärjestelmä (MLRS)

Ennen vuotta 2006 tehdyt sitoumukset	4 402	534	-	-	-	4 936
Vuoden 2006 sitoumukset	4 298	7 966	9 600	9 800	11 000	42 664
MLRS yhteensä	8 700	8 500	9 600	9 800	11 000	47 600

Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen (PVKEH 2006)

Vuoden 2006 sitoumukset	101 657	69 178	159 030	109 450	129 000	568 315
PVKEH 2006 yhteensä	101 657	69 178	159 030	109 450	129 000	568 315

Valtuudet yhteensä	574 961	433 486	419 946	159 501	153 434	1 741 328
---------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

¹⁾ Ei sisällä indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvia menoja.

PVKEH 2006 -tilausvaltuuden hankinnan kaupallisessa valmistelussa saatuihin tietoihin perustuen hankkeen tilausvaltuusosuutta on lisättävä 20 500 000 eurolla. Tilausvaltuuden lisäys kohdentuu vuoden 2004 puolustuspoliittisen selonteon mukaiseen Merivoimien kehittäminen -hankkeeseen sisältyvien kolmen miinantorjunta-aluksen hankintaan vuosina 2006—2012. Hankkeella parannetaan meriyhteyksien suojaamiskykyä ja meripuolustuskyvyn edellyttämää miinojen raivaamiskykyä. Vastaavasti hankkeeseen varattujen muiden puolustusmateriaalihankintamäärärahojen tarve on pienentynyt 20 500 000 eurolla. Hankkeen kokonaisrahoitustarve pysyy siten muuttumattomana ja tilausvaltuus kaikkine taloudellisine seurannaisvaikutuksineen toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vuosille 2007—2011 vahvistettujen valtiontaloudenkehysten puitteissa. PVKEH 2006 -tilausvaltuuden menojen ajoitusmuutokset johtuvat siitä, että tilausvaltuuteen sisältyvällä TVJ kehittäminen -hankkeella on valmius tehdä vuodelle 2007 suoritettavia hankintoja jo vuoden 2006 aikana ja lisäksi tilausvaltuuteen sisältyvällä Ilmavoimien kehittäminen -hankkeen tilausvaltuusosuudella hankittavien kahden kevyen kuljetuskoneen maksatusaikataulut on tarkoi-

tuksenmukaista muuttaa vastaamaan toimittajan kanssa neuvoteltuja aikatauluja.

Aikaisemmin myönnetyn VYV 1 -tilausvaltuuden menojen ajoitusmuutoksilla maksusmäärärahat saadaan vastaamaan paremmin puolustusvoimille toimitettavien NH90 -kuljetushelikopterien viivästyneitä toimituksia. NH Industries ei kykene toimittamaan puolustusvoimille neljää helikopteria sovitussa aikataulussa, jolloin ainakin yhden helikopterin maksatus siirtyy vuodelle 2007. Toimituksen myöhästymisen seurannaisvaikutuksena myös vastaanottoon liittyvät maksut siirtyvät siten, että viimeiset maksatukset ovat vuonna 2009, jonka takia tilausvaltuuden voimassaoloaika on tarpeen pidentää vuoteen 2009 saakka. Tilausvaltuuden vuosittaiseen menojen ajoitukseen esitetyt muutokset eivät vaikuta myönnetyn tilausvaltuuden kokonaismäärään.

HTH -tilausvaltuuden menojen ajoitusmuutos aiheutuu kuljetushelikopterien kehitystyön ja tyyppi hyväksyntäprosessin viivästyneisyydestä. Tämän seurauksena vaihtolaitteiden ja varaosien ostaminen merkittävässä määrin ennen tyyppi hyväksyntää ei ole taloudellisesti järkevää. Tilausvaltuuden vuosittaiseen menojen ajoitukseen esitetyt muutokset eivät vaikuta myönnetyn tilausvaltuuden kokonaismäärään.

VYV 2 -tilausvaltuuden menojen ajoitusmuutoksilla maksatusmäärärahat saadaan vastaamaan paremmin tilausvaltuudella hankittavan CV9030 -rynnäköpanssarivaunujärjestelmän ampumatarvikkeiden toimituksia. Tilausvaltuuden vuosittaiseen menojen ajoitukseen esitetyt muutokset eivät vaikuta myönnetyn tilausvaltuuden kokonaismäärään.

PVKEH 2005 -tilausvaltuuden uudistetun määrän lisäksi 4 820 000 eurolla aiheutuu siitä, että tilausvaltuuteen sisältyvän Laivue2000 -hankkeen vuosille 2007—2008 ajoittuvia varaus- ja huoltosopimustilauksia ei ole kyetty tekemään vuonna 2005. Helikopterien huolto- ja tukeutumisyjärjestelmien kehittäminen (HTH) ja Raskas raketinheitinjärjestelmä (MLRS) -tilausvaltuuksien osalta valtuuksien menoselvitystaulukon lukuja on täsmennetty vuoden 2005 tilinpäätökseen perustuen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	643 300 000
2005 tilinpäätös	570 847 000
2004 tilinpäätös	571 565 000

21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 450 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu 250 000 euroa uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 200 000 euroa valtion virkaehtosopimusratkaisusta sekä 1 000 000 euroa Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan (MATINE) tutkimusmäärärahojen siirrosta momentilta 27.01.21.

2006 lisätalousarvio	1 450 000
2006 talousarvio	1 328 898 000
2005 tilinpäätös	1 331 654 000
2004 tilinpäätös	1 270 436 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

21. Rauhanturvaamistoiminnan kotimaan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 314 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys on siirtoa momentilta 27.30.22. Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n taisteluosastojen palvelusuhteen ehtojen tarkentumisesta ja kotimaassa siirtyvän henkilöstön virkaehtosopimuksen mukaisista, ennakoitua suuremmista siirtokorvauksista.

2006 lisätalousarvio	314 000
2006 talousarvio	6 242 000

22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 314 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Muutos +/-	Muutettu käyttösuunnitelma
01. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	11 970 000	+860 000	12 830 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan rauhanturvajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	6 900 000	-500 000	6 400 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 382 000	-	2 382 000
04. SRJA:n menot (ISAF-operaatio)	5 900 000	-	5 900 000

05. YKSOS:n menot (UNMIS-operaatio)	60 000	-	60 000
06. Liberian rauhanturvaamisoperaation menot (UNMIL-operaatio)	50 000	-	50 000
07. Rauhanturvaamisoperaatioiden yhteiset menot	2 285 000	+163 000	2 448 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämissuunnitelma	16 000 000	-	16 000 000
09. EU:n Kongon sotilaallisen kriisinhallintaoperaation menot (MONUC-operaation tuki)	-	+141 000	141 000
10. AMIS II-operaation menot	-	+99 000	99 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvaamistoiminnan menoihin	6 199 000	-1 077 000	5 122 000
Yhteensä	51 746 000	-314 000	51 432 000

Selvitysosa: Vähennys 314 000 euroa aiheutuu siirrosta momentille 27.30.21 EU:n taisteluosastojen palvelussuhteen ehtojen tarkentumisesta ja kotimaassa siirtyvän henkilöstön virkaehtosopimuksen mukaisista siirtokorvauksista syntyvinä kuluina.

Käyttösuunnitelmakohtaan 01. lisätarpeesta 600 000 euroa aiheutuu siitä, että Suomen Kosovon rauhanturvajoukon vahvuutena on jouduttu pitämään 450 henkilöä 9.5.2006 asti, jonka jälkeen vahvuus voidaan laskea vuoden 2006 talousarvion laadinnassa suunnitteluperusteena käytettyyn 400 henkilöön ja 260 000 euroa Kosovosta Suomeen evakuoitun PASI-kaluston vuodelle 2006 siirtyneistä huolto- ja kunnostustöistä. Käyttösuunnitelmakohtaan 07. lisätarve 163 000 euroa aiheutuu EU:n taisteluosastoille tarvittavan lisämateriaalin hankinnoista. Suomi varautuu osallistumaan kesäkuusta 2006 alkaen neljän kuukauden ajan vii-

den henkilön vahvuudella uuteen Kongon demokraattisen tasavallan vaaleja tukevaan EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon ja yhden henkilön vahvuudella toukokuusta vuoden 2006 loppuun osana EU:n toimenpiteitä Afrikan Unionin AMIS II-operaatioon Sudanissa. Tämän johdosta momentille lisätään uudet käyttösuunnitelmakohtaan 09. EU:n Kongon sotilaallisen kriisinhallintaoperaation menot (MONUC-operaation tuki) ja 10. AMIS II-operaation menot. Käyttösuunnitelmakohtien 01., 07., 09. ja 10. lisätarpeet katetaan käyttösuunnitelmakohtaan 02. ja 20. tehtävillä määrärahasiirroilla.

2006 lisätalousarvio	-314 000
2006 talousarvio	51 746 000
2005 tilinpäätös	47 561 870
2004 tilinpäätös	50 127 933

Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

21. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtionjohdon ja turvallisuusviranomaisten käyttöön tarkoitettusta suojatusta tietojärjestelmästä. Järjestelmän hankinta on kiireellinen muun muassa Suomen EU-puheenjohtajuuskauden vuoksi. Tietojärjestelmä toteutetaan valtiovarainministeriön hallinnassa ja ohjauksessa.

2006 lisätalousarvio	2 000 000
2006 talousarvio	30 742 000
2005 tilinpäätös	28 099 000
2004 tilinpäätös	29 704 000

22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille voidaan nettouttaa EU-puheenjohtajuuskauden toimintaa tukevien palvelujen tuottamisesta saatavat tulot.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	7 861 000
2005 tilinpäätös	8 185 000
2004 tilinpäätös	7 752 000

18. Verohallinto

21. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 750 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 lisätalousarvio	1 750 000
2006 talousarvio	347 487 000
2005 tilinpäätös	349 540 000
2004 tilinpäätös	343 798 000

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 464 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain perusteena olevien valtion vuoden 2006 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän lisääntymisestä.

2006 lisätalousarvio	4 464 000
2006 talousarvio	176 110 000
2005 tilinpäätös	181 797 319
2004 tilinpäätös	165 275 919

40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 610 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että Ålands Penningautomatförening on maksanut vuonna 2005 ennakoitua enemmän arpajaisveroa.

2006 lisätalousarvio	610 000
2006 talousarvio	3 500 000
2005 tilinpäätös	3 009 681
2004 tilinpäätös	2 621 308

40. Tullilaitos

21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 11 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 10 500 000 euroa aiheutuu tietoverkon loogisen ja fyysisen rakenteen kehittämisestä, jolla pyritään varmistamaan nykyisten palvelujen häiriötön toiminta ja uuden tekniikan käyttöönotto sekä tullilaitoksen strategisten tieto-

järjestelmähankkeiden toteuttaminen. Lisämäärärahan tarpeesta 1 000 000 euroa aiheutuu vientitullausjärjestelmän uudistamisesta.

2006 lisätalousarvio	11 500 000
2006 talousarvio	129 953 000
2005 tilinpäätös	130 295 000
2004 tilinpäätös	131 067 000

60. Senaatti-kiinteistöt

2. Investoinnit

Luvun perusteluja muutetaan siten, että Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2006 enintään 345 milj. euroa.

Selvitysosa: Senaatti-kiinteistöjen investointikehystä nostetaan viidellä miljoonalla eurolla. Nousu aiheutuu Kapiteeli Oy:ltä ostettavista Järvenpään maa-alueista sekä VTT:n toimitiloissa Otaniemessä tapahtuneen tulipalon aiheuttamista lisäinvestoinneista.

80. Hallinnon uudistaminen ja erät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

26. EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	1 000 000
	2006 talousarvio	15 400 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.	2005 tilinpäätös	7 000 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU-puheenjohtajuuskauden toteutuksesta aiheutuvista välttämättömistä kuluista.

81. Erät hallinnonaloittain jakamattomat menot

01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös eräissä tapauksissa päivärahojen maksamiseen sellaisille kansallisille asiantuntijoille, joille Euroopan unioni ei maksa korvauksia.

Selvitysosa: Kansallisten asiantuntijoiden palvelussuhteen ehdot unionin toimielimissä perustuvat komission 27.2.2004 sekä

neuvoston 16.6.2003 antamiin päätöksiin. Kansalliset asiantuntijat työskentelevät Euroopan unionin toimielimissä määräajan, vähintään kuusi kuukautta ja enintään neljä vuotta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	1 177 000
2005 tilinpäätös	1 177 000
2004 tilinpäätös	818 255

99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot

43. Energiaverotuki maa- ja puutarhataloudelle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 810 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja kasvihuone- taloudelle maksettavaan energiaverotukeen.

Selvitysosa: Hallitus päätti vuoden 2005 kehyspäätöksen yhteydessä, että maa-, poro- ja kasvihuone- talouden tuotantokustannuksia alennetaan huojentamalla niiden energiaverotusta. Huojennusjärjestelmään varattiin vuositasolla yhteensä 21,5 milj. euroa, josta tuen osuudeksi arvioidaan 20,0 milj. euroa ja hallinnollisten kulujen osuudeksi 1,5 milj. euroa. Vuodelle 2005 kohdistuva tuki maksetaan

ajanjaksolta 11.3.2005—31.12.2005. Maa- ja puutarhataloudessa energiaverojen huojennus toteutetaan kevyen ja raskaan polttoöljyn sekä sähkön energiaverojen osittaisena palautuksena. Porotalouden tuen osuus on budjetoitu momentille 30.20.40.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta ja laiksi neste- mäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta.

2006 lisätalousarvio	15 810 000
----------------------	------------

Pääluokka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 59 992 000 eurosta 63 002 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuus kasvaa 3 010 000 eurolla, mistä 2 836 000 euroa

aiheutuu vuosina 2000—2004 myönnettyistä valtuuksista purkaantuneiden myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoinnista, 169 000 euroa tavoite 1 ja 3 -ohjelmien teknisen avun budjetoinnista sekä 5 000 euroa hallinnonaloitusten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä.

Momentin myöntämisvaltuuden arvioitu jakautuminen rahastoittain ja ohjelmittain (milj. euroa)

	Tavoite 1	Tavoite 2	Tavoite 3	Equal	Interreg	Urban	Yhteensä
Euroopan aluekehitysrahasto	4,879	6,919	-	-	3,311	0,160	15,269
Euroopan sosiaalirahasto	13,004	6,901	26,126	1,702	-	-	47,733
Yhteensä	17,883	13,820	26,126	1,702	3,311	0,160	63,002

Myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 17 732 000 euroa vuonna 2006, 27 440 000 euroa vuonna 2007 ja 17 830 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	68 554 000
2005 tilinpäätös	53 706 370
2004 tilinpäätös	56 966 424

08. Kansainvälinen yhteistyö

50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomi—Venäjä -seuralle myönnettävästä avustuksesta foorumia varten, jossa käsitellään Euroopan unionin ja Venäjän välistä tuettavaa kansalaistason yhteistyötä.

2006 lisätalousarvio	50 000
2006 talousarvio	1 900 000
2005 tilinpäätös	1 860 000
2004 tilinpäätös	5 361 499

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

<i>21. Yliopistojen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	ja laadun parantamiseen sekä muihin kehittämishankkeisiin.
Momentille myönnetään lisäystä 2 100 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään Porin yliopistokeskuksessa tapahtuvan tekniikan alan opetuksen uudistamiseen	
	2006 lisätalousarvio 2 100 000
	2006 talousarvio 1 258 053 000
	2005 tilinpäätös 1 237 436 000
	2004 tilinpäätös 1 196 449 000

69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

<i>50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin</i> (arviomääräraha)	ry:n konkurssipesältä perittävien saatavien tileistä poistosta.
Momentille myönnetään lisäystä 1 239 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Lapin kansanopiston kannatusyhdistyksen	
	2006 lisätalousarvio 1 239 000
	2006 talousarvio 46 847 000
	2005 tilinpäätös 45 593 228
	2004 tilinpäätös 45 292 897

88. Tiede

<i>22. Arkistolaitoksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	<i>53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen</i> (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 210 000 euroa.	Momentille myönnetään lisäystä 2 150 000 euroa.
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu energian hinnan noususta ja eräiden toiminnalle välttämättömien sähköisten kehittämishankkeiden jatkumisen turvaamisesta.	Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtion laitosten tutkimusinfrastruktuurihankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.
	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahasta on tarkoitettu käyttämään 1 400 000 euroa Funet-tietoverkon uusimiseen ja 750 000 euroa Turun yliopiston tutkimuslaitteiston hankintaan.
2006 lisätalousarvio 210 000	
2006 talousarvio 13 843 000	
2005 tilinpäätös 13 777 000	
2004 tilinpäätös 13 560 000	

2006 lisätalousarvio	2 150 000
2006 talousarvio	75 739 000
2005 tilinpäätös	75 733 149
2004 tilinpäätös	75 732 300

90. Taide ja kulttuuri

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 170 000 euroa.

Selvitysosa:

Lisämäärärahan käytön arvioitu jakautuminen

	€
Elokuvatuotantoon ja levitykseen	1 000 000
Säveltaiteen edistämiseen	50 000
Vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	160 000
Kirjastotoimen valtionavustuksiin	200 000
Audiovisuaaliseen sisältötuotantoon	50 000
Eräille taidekeskuksille	400 000

Taiteen keskustoimikunnan käytettäväksi lastenkulttuurin ja monitaiteellisen toiminnan tukemiseen sekä taiteenalan kansainvälisiin avustuksiin	50 000
Hallituksen mediaväkivaltaohjelmaan ja mediakasvatukseen	800 000
Kulttuurivienti	1 000 000
Kulttuurin tietoyhteiskuntahankkeet	50 000
Opetusministeriön käytettäväksi	410 000
Yhteensä	4 170 000

2006 lisätalousarvio	4 170 000
2006 talousarvio	186 380 000
2005 tilinpäätös	185 279 972
2004 tilinpäätös	187 528 765

98. Liikuntatoimi

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 710 000 euroa.

Selvitysosa:

Lisämäärärahan käytön arvioitu jakautuminen

	€
Liikuntapaikkarakentaminen	650 000
Lasten ja nuorten liikuntaohjelma	1 000 000
Liikunnan terveysohjelma	400 000
Liikunnan koulutuskeskukset	500 000
Valtion liikuntaneuvosto	50 000
Opetusministeriön käytettäväksi	110 000
Yhteensä	2 710 000

2006 lisätalousarvio	2 710 000
2006 talousarvio	95 077 000
2005 tilinpäätös	89 940 237
2004 tilinpäätös	88 118 195

99. Nuorisotyö

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 970 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään valtakunnallisten nuorisokeskusten keskeneräisiin investointihankkeisiin siten, että toimista ei aiheudu pysyvää rahoitustarvetta tuleville vuosille. Kohteina ovat Nuoriso-

keskus Syötteen lisämajoitustilat, Kannonkosken Piispalan jää- ja vesiliikuntakeskuksen tilat, Hailuodon nuorisokeskusfiliaalın hankinta sekä Viron nuorisotyökeskuksen Kloogaran tilat.

2006 lisätalousarvio	970 000
2006 talousarvio	34 228 000
2005 tilinpäätös	31 630 191
2004 tilinpäätös	28 494 362

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

<p>54. Hevostalouden edistäminen totopeleistä valtion osuutena kertyvillä varoilla (arviomääräraha)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 76 000 euroa.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">2006 lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">76 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">7 532 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">7 809 610</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">6 921 603</td> </tr> </table>	2006 lisätalousarvio	76 000	2006 talousarvio	7 532 000	2005 tilinpäätös	7 809 610	2004 tilinpäätös	6 921 603
2006 lisätalousarvio	76 000								
2006 talousarvio	7 532 000								
2005 tilinpäätös	7 809 610								
2004 tilinpäätös	6 921 603								

Selvitysosa: Totopeleistä valtion osuutena kertyvistä varoista on vuonna 2005 myönnetty hevostalouden edistämiseen osoitettua valtionavustusta mm. Suomen Ratsastajainliitolle 105 500 euroa käytettäväksi mm. tulospalvelujärjestelmän kehittämiseen ja hankintoihin sekä kilpailukaluston kunnossapitoon. Ratsastajainliiton tulospalvelujärjestelmän kehittämiseen valitsema yritys ei kuitenkaan kyennyt valmistelevaan sovittua järjestelmää ja sopimus purettiin vuoden 2006 alussa. Valtionapupäätöksen ehtojen mukaisesti Ratsastajainliitto on palauttanut järjestelmän kehittämistä varten myönnetyn avustuksen, yhteensä 76 036 euroa, tammikuussa 2006. Palautus on otettu huomioon momentin 12.30.99 tulokertymässä. Ratsastajainliitto on aloittanut tulospalvelujärjestelmän kehittämistyön uuden yrityksen kanssa ja tavoitteena on, että uusi järjestelmä olisi valmis otettavaksi käyttöön kilpailukaudella 2007. Järjestelmän kehittämiseksi palautettu määräraha ehdotetaan myönnettäväksi uudelleen Ratsastajainliitolle.

61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 25 119 000 eurolla ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 1 526 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Vuoden 2006 talousarviossa myöntämisvaltuus on 23 051 000 euroa. Myöntämisvaltuutta lisätään 2 703 000 eurolla vuosina 2000—2005 tavoite 1 -ohjelmien ja Leader+-yhteisöaloiteohjelman hankkeisiin sidotuista varoista vapautuneen myöntämisvaltuuden uudelleen budjetoimiseksi. Viitaten momentin 30.40.62 perusteluihin myöntämisvaltuutta vähennetään 635 000 eurolla vuoden 2006 talousarviossa olevan valtuuden siirtämiseksi tältä osin kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) rahoitusosuutena käytettäväksi Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelmassa. Vastaava muutos on tehty momentilla 30.40.62.

Momentin myöntämisvaltuus kasvaa muutosten johdosta 2 068 000 eurolla.

Vuoden 2006 talousarviossa Kainuun maankuntaan osoitettu osuus myöntämisvaltuudesta on 1 334 000 euroa, johon esitetään lisäystä 192 000 euroa.

Myöntämisvaltuuden lisäysten jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä
Alueellinen maaseudun kehittämisohjelma (EMOTR-T)	-	-	-
Tavoite 1, Itä-Suomi	9,728	0,775	10,503
— josta Kainuu	1,334	0,192	1,526
Tavoite 1, Pohjois-Suomi	5,015	0,918	5,933
Leader+-yhteisöaloiteohjelma (EMOTR-O)	8,308	0,375	8,683
Yhteensä	23,051	2,068	25,119

Myöntämisvaltuuden muutoksesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 620 000 euroa vuonna 2006, 828 000 euroa vuonna 2007 ja 620 000 euroa vuonna 2008.

Vastaavat muutokset valtion rahoitusosuutta koskevassa myöntämisvaltuudessa on tehty momentilla 30.10.62.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	70 862 000
2005 tilinpäätös	52 884 371
2004 tilinpäätös	45 296 009

62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2006 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 24 390 000 eurolla ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta

1 083 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Vuoden 2006 talousarviossa myöntämisvaltuus on 22 405 000 euroa. Myöntämisvaltuutta lisätään 2 518 000 eurolla vuosina 2000—2005 tavoite 1- ja 2 -ohjelmien sekä Leader+- ja Interreg -yhteisöaloiteohjelmien hankkeisiin sidotuista varoista vapautuneen myöntämisvaltuuden uudelleen budjetointimiseksi. Viitaten momentin 30.40.62 perusteluihin myöntämisvaltuutta vähennetään 533 000 eurolla vuoden 2006 talousarviossa olevan valtuuden siirtämiseksi tältä osin kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) valtion rahoitusosuutena käytettäväksi Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelmassa. Vastaava muutos on momentilla 30.40.62.

Momentin myöntämisvaltuus kasvaa muutosten johdosta 1 985 000 eurolla.

Vuoden 2006 talousarviossa Kainuun maankuntaan osoitettu osuus myöntämisvaltuudesta on 959 000 euroa, johon esitetään lisäystä 124 000 euroa.

Myöntämisvaltuuden lisäysten jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Talousarvio	Lisätalousarvio	Yhteensä
Alueellinen maaseudun kehittämisohjelma (EMOTR-T)	-	-	-
Tavoite 1, Itä-Suomi	8,355	0,641	8,996
— josta Kainuu	0,959	0,124	1,083
Tavoite 1, Pohjois-Suomi	4,276	0,832	5,108
Leader+-yhteisöaloiteohjelma (EMOTR-O)	5,404	0,257	5,661
EMOTR-osarahoitteiset yhteensä	18,035	1,730	19,765

Tavoite 1	0,589	0,021	0,610
Tavoite 2	0,511	0,022	0,533
Interreg	0,393	0,212	0,605
EAKR-osarahoitteiset yhteensä	1,493	0,255	1,748
Kansallinen tekninen apu	2,877	-	2,877
Ohjelmien korjaukset	-	-	-
Kaikki yhteensä	22,405	1,985	24,390

Myöntämisvaltuuden muutoksesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 596 000 euroa vuonna 2006, 793 000 euroa vuonna 2007 ja 596 000 euroa vuonna 2008.	2006 lisätalousarvio	—
Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.	2006 talousarvio	98 834 000
	2005 tilinpäätös	76 029 931
	2004 tilinpäätös	89 792 000

20. Maatalous

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 545 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus päätti vuoden 2005 kehyspäätöksen yhteydessä, että maa-, poro- ja kasvihuonetalouden tuotantokustannuksia alennetaan huojentamalla näiden energiaverotusta. Huojennusjärjestelmään varattiin hallinnollisine kuluineen yhteensä 21,5 milj. euroa. Maa- ja puutarhataloudessa energiaverojen palautus toteutetaan kevyen ja raskaan polttoöljyn ja sähkön energiaverojen osittaise-

na palautuksena. Vastaavaa palautusmallia ei voida soveltaa porotaloudessa. Tämän vuoksi porotalouden osuus ehdotetaan kohdennettavaksi porotaloudelle vuonna 2006 maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentilta maksettavana nykymuotoisen eloporojen korotuksena.

2006 lisätalousarvio	545 000
2006 talousarvio	608 620 000
2005 tilinpäätös	609 320 000
2004 tilinpäätös	608 620 000

30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu

21. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kahdeksan henkilön palkkausmenojen siirrosta 1.7.2006 lukien momentilta 30.90.23.

2006 lisätalousarvio	200 000
2006 talousarvio	25 668 000

40. Kala-, riista- ja porotalous

41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 109 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että vuosina 2002—2005 momentille 12.30.42 on kertynyt enemmän tuloja kuin vastaavina vuosina on maksettu menoja. Kertymällä ehdotetaan katettavaksi momentille tarvittava lisämääräraha.

2006 lisätalousarvio	2 109 000
2006 talousarvio	4 200 000
2005 tilinpäätös	4 375 831
2004 tilinpäätös	4 271 656

62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 168 000 euroa

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 8 139 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Momentin perusteluja muutetaan myös siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 40 henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman muuttamisesta siirtämällä 635 000 euroa EMOTR:n rahoitusosuutta momentilta 30.10.61 ja 533 000 euroa valtion rahoitusosuutta momentilta 30.10.62 kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) käytettäväksi.

2006 lisätalousarvio	1 168 000
2006 talousarvio	14 200 000
2005 tilinpäätös	15 200 000
2004 tilinpäätös	15 289 000

60. Metsätalous

21. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 275 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 lisätalousarvio	275 000
2006 talousarvio	39 318 000
2005 tilinpäätös	39 640 000
2004 tilinpäätös	38 996 000

50. Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 009 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa ei käytetä Euroopan Metsäinsti-
tuutti ry:n avustukseen.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma	€
Föreningen för Skogskultur rf	50 000
Työtehoseura ry	521 000
Metsämuseosäätiö	670 000
Mustilan Kotikunnas -säätiö	51 000
Suomen Metsäyhdistys ry	434 000
Yhteensä	1 726 000

<i>Selvitysosa:</i> Euroopan Metsäinstituutti ry on muuttunut European Forest Institute -nimiseksi kansainväliseksi organisaatioksi ja valtion tuki muuttuu vapaaehtoiseksi rahoitusosuudeksi. Vähennystä vastaava lisäys on otettu huomioon momentilla 30.90.66.	2006 lisätalousarvio	-1 009 000
	2006 talousarvio	2 735 000
	2005 tilinpäätös	3 035 000
	2004 tilinpäätös	4 023 000

63. Metsähallitus

7. Peruspääoman alennus

Metsähallituksen hallinnassa olevaa kiinteistövarallisuutta tasearvoltaan noin 0,23 milj. euroa saadaan siirtää Senaatti-kiinteistöjen hallintaan. Edellä olevan johdosta Metsähallituksen peruspääomaa voidaan alentaa kuluvan vuoden talousarviossa päätetyn 9,237 milj. euron lisäksi 0,23 milj. eurolla eli 2 462,27 milj. euroon. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä omaisuudesta.

Selvitysosa: Valtioneuvoston 23.3.2006 tekemän valtionalouden kehyksiä vuosille 2007—2011 koskevan päätöksen mukaan nopeuttaakseen ja yksinkertaistaakseen kuntien kanssa käytäviä neuvotteluita hallitus keskittää Helsingin seudulla olevan, asuntorakentamiseen soveltuvan valtion kiinteistöomaisuuden omistajahallinnan Senaatti-kiinteistöt liikelaitokselle tarkoituksenaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon turvaaminen. Edellä mainitun kehyspäätöksen toteuttamiseksi siirretään Metsähallituksen hallinnassa oleva Hyrylän varuskunnan harjoitusmetsäalue, pinta-alaltaan noin 182 hehtaaria, Senaatti-kiinteistöjen hallintaan. Harjoitusmetsäalue kuuluu Metsähallituksen liiketoiminnan omaisuuteen metsätalousalueena ja on merkitty taseessa peruspääomaan, minkä vuoksi peruspääomaa alennetaan vastaavasti. Siirron tasearvo ei vastaa alueen käypää arvoa.

Kuluvan vuoden talousarvioesitykseen liittyvässä täydentävässä esityksessä mainitusta 9,237 milj. euron peruspääoman alennuksesta valtioneuvosto ei ole vielä päättänyt.

90. Hallinto

23. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 200 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu eräiden tietojärjestelmätehtävien ja niitä hoitavien kahdeksan henkilön palkkausmenojen siirrosta 1.7.2006 lukien momentille 30.30.21.

2006 lisätalousarvio	-200 000
2006 talousarvio	13 857 000
2005 tilinpäätös	14 732 000
2004 tilinpäätös	13 140 000

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 009 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys on Suomen vapaaehtoista rahoitusosuutta European Forest Institute -organisaatiolle. Vastaava vähennys on tehty momentilla 30.60.50.

2006 lisätalousarvio	1 009 000
2006 talousarvio	2 690 000
2005 tilinpäätös	2 105 683
2004 tilinpäätös	2 169 291

Pääluokka 31 LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenne- ja viestintäministeriö

21. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu digitaaliseen televisiotoimintaan siirtymisen varmistamiseksi tarvittavien toimenpiteiden ja erityisesti tiedotus- ja kampanjatoiminnan kustannusten kattamisesta.

2006 lisätalousarvio	400 000
2006 talousarvio	14 790 000
2005 tilinpäätös	14 439 000
2004 tilinpäätös	14 239 000

22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n myöntämästä VIKING MIP 2003 -selvitys- ja toteutushankkeen toisen maksuerän ministeriön osuudesta. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.

2006 lisätalousarvio	27 000
2006 talousarvio	5 850 000
2005 tilinpäätös	7 023 000
2004 tilinpäätös	7 064 000

24. Tiehallinto

21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 680 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että Tiehallinto oikeutetaan solmimaan vuonna 2006 sopimus tieyhteyden suunnittelusta ja rakentamisesta maantiellä 9552 Suurikuusikon kaivosalueelle Kittilässä enintään 2,2 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä ja sisältäen arvonlisäveron siten, että tästä aiheutuvat menot valtio maksaa takaisin viimeistään vuonna 2010.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentille 12.31.24 tuloutettua EU:n TEN-tukea vastaavan suuruisen määrärahan osoittamisesta perustienpitoon.

Maantietä 9552 rakennetaan Suurikuusikon kaivosalueelle tilapäisellä rahoituksella. Suurikuusikon kaivosalue sijaitsee maantien 9552 Kittilä—Pokka välittömässä läheisyydessä Kiistalan kylän pohjoispuolella. Maantietä rakennetaan Suurikuusikon kaivosalueelle noin 5 kilometrin matkalla.

Maantien arvioidut suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ovat enintään 2,2 milj. euroa

sisältäen arvonlisäveron. Kaivosyhtiö maksaisi tilapäisesti nämä kustannukset. Kaivostoiminnan arvioidaan käynnistyvän vuonna 2007. Valtio maksaa maantien suunnittelu- ja rakentamiskustannukset kaivosyhtiölle takaisin kahden vuoden kuluttua tien käyttöönotosta kahtena peräkkäisenä vuotena yhtä suurina erinä ilman korkoa edellyttäen, että kaivostoiminta on silloin edelleen käynnissä. Sopimuksesta aiheutuisi valtiolle menoja noin 1,1 milj. euroa vuosina 2009 ja 2010. Tiehallinto maksaa maantien hoito- ja ylläpitomenot tien rakentamisen valmistumisesta lähtien.

2006 lisätalousarvio	1 680 000
2006 talousarvio	586 243 000
2005 tilinpäätös	608 946 000
2004 tilinpäätös	589 704 000

Hanke-erittely

Keskeneräiset tiehankkeet	Valmis liikenteelle	Sopimusvaltuus milj. €	Käytetty milj. €	Talousarvio milj. €	Lisätalousarvio milj. €	Rahoitustarve myöhemmin milj. €
E 18 Lohja—Lohjanharju	2005	58,9	47,6	7,8	2,0	1,5
Vt 4 Lahti—Heinola	2005	41,0	35,9	4,7	0,4	-
Vt 5 Joroinen—Varkaus	2005	29,0	26,5	2,0	0,5	-
Yhteensä		128,9	110,0	14,5	2,9	1,5

2006 lisätalousarvio	2 889 000
2006 talousarvio	62 200 000
2005 tilinpäätös	86 340 318
2004 tilinpäätös	92 972 107

78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 889 000 euroa.

Selvitysosa: Hankkeille E 18 Lohja—Lohjanharju myönnetään lisäystä 1 998 000 euroa, vt 4 Lahti—Heinola 409 000 euroa ja vt 5 Joroinen—Varkaus 482 000 euroa. Lisämäärärahan tarve on vuonna 2005 käyttämättä jääneen määrärahan osan uudelleen budjetointia ja vastaa hankkeiden kuluvaan vuoden määräraharavetta. Hankkeiden sopimusvaltuudet eivät muutu.

30. Merenkululaitos

21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2006 lisätalousarvio	1 100 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 100 000 euroa.	2006 talousarvio	94 674 000
	2005 tilinpäätös	17 466 000
	2004 tilinpäätös	17 515 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmasta kustannusten noususta.

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 868 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on vuonna 2005 peruutetun määrärahan uudelleen budjetointia Naantalın väylän syventämistyö -hankkeeseen. Lupaprosessin viiveiden vuoksi Naantalın väylän syventämistöitä ei ole päästy

aloittamaan suunnitellusti. Hankkeen sopimusvaltuus ei muutu.

2006 lisätalousarvio	868 000
2006 talousarvio	—
2005 tilinpäätös	—
2004 tilinpäätös	6 800 000

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 060 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa vastaava EU:n TEN-tuki on tuloutettu momentille 12.31.40 vuonna 2005.

2006 lisätalousarvio	7 060 000
2006 talousarvio	291 392 000
2005 tilinpäätös	312 455 000
2004 tilinpäätös	299 713 000

78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 13 669 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 7 569 000 euroa aiheutuu Kerava—Lahti -oikoratahankkeen ja 1 100 000 euroa Oulu—Iisalmi/Vartius sähköistyshankkeen maksujen siirtymisestä vuodelle 2006 sekä 5 000 000 euroa Ilmalan ratapihahankkeen toteutusaikataulun nopeuttamisesta.

Hanke-erittely

Keskeneräiset hankkeet	Valmis	Sopimusvaltuus milj. €	Käytetty milj. €	Talousarvio milj. €	Lisätalousarvio milj. €	Rahoitustarve myöhemmin milj. €
Oulu—Iisalmi/Vartius, sähköistys	2006	70,6	50,2	18,3	1,1	1,0
Kerava—Lahti -oikorata	2006	331,0	297,3	25,9	7,6	0,2
Ilmalan ratapiha	2010	100,0	-	5,0	5,0	90,0
Yhteensä		501,6	347,4	49,2	13,7	91,2

Oulu—Iisalmi/Vartius sähköistyshankkeesta arvioidaan aiheutuvan menoja 1 000 000 euroa ja Kerava—Lahti -oikoratahankkeesta 200 000 euroa vuonna 2007. Ilmalan ratapihahankkeen nopeuttamisen johdosta hankkeen sopimusvaltuus ei muutu.

2006 lisätalousarvio	13 669 000
2006 talousarvio	49 200 000
2005 tilinpäätös	94 697 253
2004 tilinpäätös	153 539 431

41. Rautatievirasto

21. Rautatieviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuden viraston perustamisesta johtuvista ennakoitua suuremmista kuluista.

2006 lisätalousarvio	300 000
2006 talousarvio	1 000 000

50. Ilmailulaitos

3. Investointien enimmäismäärä sekä investointisitoumusten enimmäismäärä
Luvun perusteluja muutetaan siten, että Ilmailulaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2006 enintään 75 milj. euroa.

Selvitysosa: Ilmailulaitoksen investointivaltuutta nostetaan 15 milj. eurolla Helsinki—Vantaan lisäterminaalien toteuttamisen aikaistamisen johdosta.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen ostojen ja kehittämisen (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 129 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 107 000 euroa aiheutuu EU:n myöntämästä VIKING MIP 2003 -selvitys- ja toteutushankkeen toisen maksuerän ministeriön osuudesta ja 22 000 euroa EU:n myöntämästä tuesta

IMAGE -hankkeelle. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.

2006 lisätalousarvio	129 000
2006 talousarvio	81 075 000
2005 tilinpäätös	81 490 000
2004 tilinpäätös	82 439 000

72. Viestinnän korvaukset ja avustukset

43. Poikkeusolojen viestintäverkot (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään lisäystä 440 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen Erillisverkot Oy:lle myönnet-

tävistä alijäämätuesta syntyvästä arvonlisäveromenosta.

2006 lisätalousarvio	440 000
2006 talousarvio	2 000 000
2005 tilinpäätös	6 604 000

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 732 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ehdotetuista määrärahamuutoksista.

2006 lisätalousarvio	7 732 000
2006 talousarvio	254 740 000
2005 tilinpäätös	289 377 911
2004 tilinpäätös	305 972 057

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 470 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 16 473 000 eurosta 17 141 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 668 000 eurolla aiheutuu aiempina vuosina myönnettyistä valtuuksista purkautuneiden myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoin-

nista sekä hallinnonalojen välisistä rahoituksen siirroista. Lisämäärärahan tarve aiheutuu purkautuneen ja siirretyn myöntämisvaltuuden maksatuksista aiheutuvista menoista.

2006 lisätalousarvio	470 000
2006 talousarvio	11 284 000
2005 tilinpäätös	11 436 291
2004 tilinpäätös	5 755 872

78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hankkeen kuluvan vuoden rakennustöiden edistymisestä. Hankkeen sopimusvaltuus ei muutu.

2006 lisätalousarvio	10 000 000
2006 talousarvio	58 700 000
2005 tilinpäätös	68 141 218
2004 tilinpäätös	39 154 243

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Hallinto

<p>98. <i>Vahingonkorvaukset</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään 520 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää välitystuomion mukaisesti vahingonkorvauksen maksamiseen Inspecta Oy:lle sekä korkojen, oikeudenkäyntikulujen ja välimiespalkkion maksamiseen. <i>Selvitysosa:</i> Suomen Valtio on välitystuomion perusteella suorittanut vahingon-</p>	<p>korvausta Inspecta Oy:lle sekä tähän liittyvät korot, oikeudenkäyntikulut ja välimiespalkkiot. Maksatus on suoritettu ylittämällä vuoden 2006 talousarvion momentilla 28.81.95 oleva 17 000 euron arviomääräraha 519 412,39 eurolla.</p>	
	2006 lisätalousarvio	520 000

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

<p>22. <i>Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 9 500 000 euroa. Lisämääräraha käytetään tulipalon aiheuttamien VTT:n vastuulla olevien vahinkojen kustannusten kattamiseen VTT:n puhdastiloissa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahalla voidaan kattaa VTT:n vastuulla olevat tulipalovahingon kustannukset, joita aiheutuu korvaavien tutkimuslaitteiden hankinnasta, tutkimuslaitteiden uudelleenasetuksesta, uusista kalusteista ja tarvikkeista, vahinkojen arvioinnista ja puhdastilojen kunnostuksesta. Lisämääräraha ei sisällä vahingon aiheuttamia VTT:n tulomenetyksiä, joiden arvioidaan olevan noin 0,6 milj. euroa. VTT antaa jälkikäteen selvityksen vahinkojen ennallistamisesta aiheutuneista todellisista kustannuksista.</p>	<p>2006 lisätalousarvio 9 500 000 2006 talousarvio 69 732 000 2005 tilinpäätös 69 790 000 2004 tilinpäätös 68 799 000</p>	
	<p>50. <i>Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Kansainvälinen teknologiapalkinto, ns. Millennium-palkinto, maksetaan vuonna 2006 vuoden 2004 kolmannessa lisätalousarviossa momentille 23.99.59 myönnetystä ja vuodelle 2006 siirretystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta. Edellä olevan johdosta tälle momentille budjetoitu määräraha jää käyttämättä.</p>	<p>2006 lisätalousarvio -1 000 000 2006 talousarvio 1 000 000</p>

30. Yrityspolitiikka

Vuonna 2006 kauppa- ja teollisuusministeriö tai sen valtuuttamat laitokset saavat tehdä tieteellisten laitteiden hankintoja ja tutkimuspalveluja koskevia sopimuksia sillä määrällä, joka vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetystä enintään 15 000 000 Yhdysvaltain dollarin (noin 14 000 000 euroa) velkakonversiovaltuudesta on jäänyt käyttämättä. Sopimukset tehdään siten kuin Suomen ja Venäjän federaation välillä vuonna 2003 solmitussa velkakonversiosopimuksessa on sovittu. Valtuuden käytöstä aiheutuvat maksut suoritetaan valtiontakuurahastolle vuoden 2006 talousarviossa.

Selvitysosa: Venäjä kuittaa vuonna 2003 solmitun velkakonversiosopimuksen mukaisesti Suomella entiseltä Neuvostoliitolta olevia saatavia noin 25 milj. Yhdysvaltain dollarin arvoisilla tavara- ja palvelutoimituksilla Suomeen. Kauppa- ja teollisuusministeriön tai sen valtuuttamien laitosten osuus konversiosopimukseen liittyvistä toimituksista on enintään 15 milj. Yhdysvaltain dollaria. Toimitussopimukset oli tarkoitus solmia, vahvistaa ja toteuttaa vuosina 2003—2005. Velkakonversiosopimuksen voimassaoloaikaa on kuitenkin jouduttu pidentämään 31.12.2006 saakka, jotta suunnitelman mukaiset toimitussopimukset saataisiin toteutettua.

60. *Siirrot valtiontakuurahastoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 200 000 euroa.

Selvitysosa: Venäjä kuittaa vuonna 2003 solmitun velkakonversiosopimuksen mukaisesti Suomella entiseltä Neuvostoliitolta olevia saatavia noin 25 milj. Yhdysvaltain dollarin arvoisilla tavara- ja palvelutoimituksilla Suomeen. Toimitusten maksu hoidetaan kuittaamalla valtiontakuurahaston taseessa entiseltä Neuvostoliitolta olevaa saatavaa talousarviosta tehtävillä, toteutuneita toimituksia, vastaavilla siirroilla. Vuoden 2003 konversiosopimuksen voimassaoloa on jouduttu jatkamaan 31.12.2006 saakka toimitussopimusten vahvistamisessa ja toteuttamisessa tapahtuneiden viivästymisten vuoksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriön tai sen valtuuttamien laitosten osuus vuoden 2003 sopimukseen liittyvistä toimituksista on enintään 15 milj. Yhdysvaltain dollaria. Summasta on käytetty 12 655 465 dollaria. Määrärahaa voi-

daan käyttää jäljellä olevan 2 344 535 dollarin suuruisen velan kuittamiseen.

2006 lisätalousarvio	2 200 000
2006 talousarvio	20 000
2005 tilinpäätös	10 702 296
2004 tilinpäätös	—

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 69 134 000 eurosta 84 280 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden 15 146 000 euron lisästarve johtuu vuosilta 2000—2004 purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista, Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) osarahoitettujen ohjelmien palautumakorotuksen lisärahoitustarpeesta, hallinnonalojen välisistä ohjelmarahoituksen siirroista, teknisen tuen suoritusvarauksesta vuosille 2007—2008 tavoite 1 ja 3 -ohjelmissa sekä muista teknisen tuen oikaisuista.

Myöntämisvaltuuden lisäysten jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Myöntämisvaltuus		Yhteensä
	Talousarvio	Lisätalousarvio	
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)			
Tavoite 1	28 820 000	6 295 000	35 115 000
Tavoite 2	23 083 000	5 438 000	28 521 000
Interreg	243 000	69 000	312 000
Yhteensä	52 146 000	11 802 000	63 948 000
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)			
Tavoite 1	2 230 000	-	2 230 000
Tavoite 2	1 919 000	32 000	1 951 000
Tavoite 3	9 639 000	412 000	10 051 000
Yhteensä	13 788 000	444 000	14 232 000
Palautumakorotus	3 200 000	2 900 000	6 100 000
Kaikki yhteensä	69 134 000	15 146 000	84 280 000

Vuoden 2006 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 17 293 000 euroa vuonna 2006, 41 702 000 euroa vuonna 2007 ja 25 285 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	84 732 000
2005 tilinpäätös	68 301 990
2004 tilinpäätös	70 660 260

40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka

21. *Kuluttajaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 33 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 lisätalousarvio	33 000
2006 talousarvio	5 849 000
2005 tilinpäätös	5 865 000
2004 tilinpäätös	5 760 000

26. *Kilpailuviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 lisätalousarvio	17 000
2006 talousarvio	5 057 000
2005 tilinpäätös	5 074 000
2004 tilinpäätös	4 688 000

60. Energiapolitiikka

43. Kioton mekanismit (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Vuonna 2006 saa tehdä sitoumuksia enintään 10 000 000 euron arvosta.

Määrärahaa saa käyttää päästöyksiköiden hankkimiseen Kioton pöytäkirjan joustomekanismien avulla enintään 10 miljoonaa tonnia sopimuskaudelle 2008—2012. Määrärahaa saa käyttää myös joustomekanismien hallinnoinnin kustannuksiin sekä päästöyksiköiden hankinnan edellytysten tukemiseen.

Selvitysosa: Samaan tarkoitukseen myönnettiin vuoden 2005 kolmannessa lisätalousarviossa 30 000 000 euroa ja vuoden 2006 talousarviossa 350 000 euroa kolmevuotista siirtomäärärahaa momentille 32.60.42.

Suomi on sitoutunut osana Euroopan unionia täyttämään Kioton pöytäkirjan mukaiset velvoitteensa. EY:n komission teettämien laskelmien mukaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiskustannukset ovat Suomessa kolmanneksi korkeimmat yhteisössä. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon päästövähennysten aiheuttaman kansantaloudellisen rasituksen, on energia- ja ilmastostrategiassa päädytty siihen, että valtio osallistuisi päästöjen vähentämiseen käyttämällä Kioton mekanismeja. Näitä ovat yhteistoteutus (JI, Joint Implementation), puhtaan kehityksen mekanismi (CDM, Clean Development Mechanism) ja valtioiden välinen päästökauppa. JI-hankkeet ovat teollisuusmaiden ja CDM-hankkeet teollisuus- ja kehitysmaiden välisiä. Mekanismeja on mahdollista hyödyntää myös kansainvälisten hiilirahastojen tai muiden rahoitusinstrumenttien sekä

kansainvälisen päästökaupan tai sen sovellusten kautta.

Päästöyksiköiden hankinnassa otetaan huomioon eri joustomekanismien keskinäinen kustannustehokkuus sekä hankintaan liittyvien riskien hallinta. Tämä edellyttää, että määrärahaa voidaan käyttää ja päästöyksiköiden hankintasitoumuksia voidaan tehdä jo vuonna 2006, vaikka suuri osa Kioton sitoumuskaudelle hankittavista päästöyksiköiden kustannuksista realisoituu vasta vuosina 2007—2013.

Päästöyksiköiden hintaa on vaikea arvioida, sillä mekanismeilla hankittavien päästöyksiköiden markkinat ovat vasta muotoutumassa. Yksiköiden hintaan vaikuttaa olennaisesti myös vaikeasti arvioitavissa oleva EY:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien hintataso. Päästöyksiköiden hankinnan edellytysten tukeminen, ns. capacity building -tyyppinen toiminta sekä mekanismien hallinnon kansainvälinen kehitystyö, edistää päästömarkkinoiden toimivuutta ja kustannustehokasta päästöyksiköiden hankintaa.

Mekanismipolitiikan koordinoituvastuu on kauppa- ja teollisuusministeriöllä. Päästöyksiköiden hankinta edellyttää konsultin tuottamia tukipalveluita. Kauppa- ja teollisuusministeriö on solminut Suomen ympäristökeskuksen kanssa sopimuksen näiden palveluiden tuottamisesta. Mekanismien käytöstä tehdyn hallinnollisen työnjaon mukaisesti momentilta rahoitetaan ulkoasiainministeriön CDM-projekteista syntyvien päästöyksiköiden hankintaa sekä ympäristöministeriön JI-projekteista ja kansainvälisestä päästökaupasta hankkimia päästöyksiköitä.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2006	2007	2008	2009	2010—	Valtuuden käytöstä aiheutuvat kaikki menot yhteensä
Vuoden 2006 sitoumukset	2 000	1 000	2 000	2 000	3 000	10 000

2006 lisätalousarvio 2 000 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

<p>21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 123 000 euroa.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">2006 lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">123 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">34 934 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">35 119 000</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">33 733 000</td> </tr> </table>	2006 lisätalousarvio	123 000	2006 talousarvio	34 934 000	2005 tilinpäätös	35 119 000	2004 tilinpäätös	33 733 000
2006 lisätalousarvio	123 000								
2006 talousarvio	34 934 000								
2005 tilinpäätös	35 119 000								
2004 tilinpäätös	33 733 000								

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeessa on otettu lisäyksenä huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon potilastietojen sähköisen arkistopalvelun tietohallinnon valtakunnallisen ohjauksen edellyttämien kolmen viran palkkaus- ja muina menoina sekä tietohallinnon neuvottelukunnan menoina 1.9.2006 lukien yhteensä 100 000 euroa, joka on otettu vähennyksenä huomioon momentilla 33.32.36. Sosiaali- ja terveysministeriön roolia sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon ohjauksessa on tarkoitus vahvistaa.

Lisäksi lisämäärärahan tarpeessa on otettu lisäyksenä huomioon 35 000 euroa palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentilta 33.08.21 ja vähennyksenä 12 000 euroa siirtona momentille 33.06.21.

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 4 849 000 eurosta 5 111 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu on 262 000 euroa, josta 111 000 euroa liittyy vuosina 2000—2004 käyttämättä jääneiden valtuuksien uudelleen budjetointiin, 120 000 euroa hallinnonalojen väliseen rahoituksen siirtoon ja 31 000 euroa teknisen avun suoritusvarauksen myöntämisvaltuuden korjaamiseen.

Myöntämisvaltuuden arvioitu jakautuminen rahastoittain ja ohjelmittain (milj. euroa)

	Tavoite 1	Tavoite 2	Tavoite 3	Yhteisöaloite	Yhteensä
Euroopan aluekehitysrahasto	0,523	0,006	-	0,459	0,988
Euroopan sosiaalirahasto	0,334	0,206	1,680	1,903	4,123
Yhteensä	0,857	0,212	1,680	2,362	5,111

Vuoden 2006 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 819 000 euroa vuonna 2006, 1 360 000 euroa vuonna 2007 ja 2 932 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	5 457 000
2005 tilinpäätös	4 641 227
2004 tilinpäätös	3 289 104

02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

<i>21. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	2006 lisätalousarvio	-58 000
	2006 talousarvio	22 740 000
	2005 tilinpäätös	22 920 000
	2004 tilinpäätös	21 910 000

Momentilta vähennetään 58 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 33.06.21.

06. Terveysthuollon oikeusturvakeskus

<i>21. Terveysthuollon oikeusturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	roa momentilta 33.08.21 ja 14 000 euroa momentilta 33.09.21.	
Momentille myönnetään lisäystä 287 000 euroa.	Lisäksi lisämäärärahan tarpeesta 23 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä, josta 6 000 euroa on kertaluonteista menoa.	
<i>Selvitysosa:</i> Terveysthuollon oikeusturvakeskuksen toimialan laajennuksen synnyttämästä lisämäärärahan tarpeesta kate-taan hallinnonalan sisäisin järjestelyin 264 000 euroa, josta 12 000 euroa on siirtoa momentilta 33.01.21, 58 000 euroa momentilta 33.02.21, 86 000 euroa momentilta 33.07.50, 94 000 eu-		
	2006 lisätalousarvio	287 000
	2006 talousarvio	3 226 000
	2005 tilinpäätös	2 715 000
	2004 tilinpäätös	2 670 000

07. Työterveyslaitos

<i>50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)</i>	2006 lisätalousarvio	-86 000
	2006 talousarvio	37 900 000
	2005 tilinpäätös	37 697 000
	2004 tilinpäätös	37 162 000

Momentilta vähennetään 86 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 33.06.21.

08. Kansanterveyslaitos

21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 876 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeessa on otettu lisäyksenä huomioon 1 005 000 euroa, josta 900 000 euroa on otettu vähennyksenä huomioon momentilla 33.32.36. Lisämäärärahan tarve aiheutuu tarpeesta nostaa laitoksen pysyvää valmiustasoa uhkaavien tartuntatauti-tilanteiden varalta, mukaan lukien mahdollisen influenssapandemian torjunta.

Lisäksi lisämäärärahan tarpeessa on otettu vähennyksenä huomioon 94 000 euroa siirtona momentille 33.06.21 ja 35 000 euroa siirtona momentille 33.01.21.

2006 lisätalousarvio	876 000
2006 talousarvio	34 403 000
2005 tilinpäätös	34 273 000
2004 tilinpäätös	33 399 929

26. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 040 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu influenssamallirokotteiden ampulloinnin aiheuttamista menoista. Kansanterveyslaitos on tilannut vuoden 2005 toisessa lisätalousarviossa myönnetyllä 20,8 miljoonan euron määrärahalta 5,2 miljoonaa H5N1-mallirokoteannosta. Rokote on tilattu niin kutsuttuna bulkkirokotteena, joka tulee ennen jakelua ja käyttöä ampulloida sopiviin eriin käyttövalmiiksi rokotteeksi.

2006 lisätalousarvio	1 040 000
2006 talousarvio	9 722 000
2005 tilinpäätös	30 200 000
2004 tilinpäätös	9 525 985

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

21. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 14 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 33.06.21.

2006 lisätalousarvio	-14 000
2006 talousarvio	5 055 000
2005 tilinpäätös	5 035 000
2004 tilinpäätös	5 047 000

12. Valtion koulukodit

21. Valtion koulukotien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kertamenona uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 lisätalousarvio	27 000
2006 talousarvio	588 000
2005 tilinpäätös	588 000
2004 tilinpäätös	588 000

19. Eläkevakuutus

53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 250 000 euroa.

Selvitysosa: Maksettavia eläkkeitä ei vielä arvioida olevan vuonna 2006. Lisämäärärahan tarve aiheutuu etuuksien toimeenpanon perustamiskustannuksista eläkelaitoksille. Vuosien 2004—2005 toteutuneiden perusta-

miskustannusten arvioidaan olevan Kansaneläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen osalta 560 000 euroa ja muiden laitosten osalta 1 090 000 euroa, jotka tulee korvata laitoksille valtion varoista.

2006 lisätalousarvio	1 250 000
2006 talousarvio	400 000
2005 tilinpäätös	—

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 85 000 euroa myös kuntoutuskustannuksiin ja sairaanhoitokuluihin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	230 900 000
2005 tilinpäätös	243 294 031
2004 tilinpäätös	248 535 352

56. Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kuntoutuskustannuksiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	2 760 000
2005 tilinpäätös	2 760 000
2004 tilinpäätös	2 760 000

59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kuntoutuskustannuksiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	8 000
2005 tilinpäätös	8 000
2004 tilinpäätös	8 000

28. Muu toimeentuloturva

60. Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu meoarvion tarkentumisesta. Eläketuen saajia arvioidaan vuonna 2006 olevan keskimäärin 2 800 henkilöä.

2006 lisätalousarvio	-8 500 000
2006 talousarvio	33 500 000
2005 tilinpäätös	16 191 588

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lopullisten sairastavuus-, päivähoito-, vammais- ja lastensuojelukertoimen laskennassa käytettävien tilastotietojen valmistumisesta.

2006 lisätalousarvio	600 000
2006 talousarvio	4 021 700 000
2005 tilinpäätös	3 728 341 586
2004 tilinpäätös	3 365 346 652

33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 62 232 000 euroa lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuksen korvausten maksamiseen yliopistollista sairaalaa ylläpitäville kuntayhtymille.

Selvitysosa: Enimmäismäärän korotus 3 811 000 eurolla on tarpeen määrärahan eduskuntakäsittelyn 5 milj. euron lisäyksen johdosta, jotta korvauksia voidaan suorittaa yliopistollisille sairaaloille ja muille terveydenhuollon toimintayksiköille alkuperäistä jakosuhdetta vastaavasti. Samalla tutkintokorvauksia ja niiden perusteena olevia tutkintojen lukumäärää ja koulutuskuukausia tarkistetaan.

Toiminnan laajuus 2003—2006

	2003 toteutunut	2004 toteutunut	2005 toteutunut	2006 arvio
Lääkäri- ja hammaslääkäritutkinnot ja uudet opiskelijat	908,6	908,3	1 035,7	1 059,3
Tutkintokorvaus, euroa	63 860	63 860	63 860	61 200
Erikoislääkärin 8 vuoden tutkintokorvaus, euroa	30 823	30 823	30 823	23 000
Kuukausikorvaus, euroa	1 298	1 298	1 350	1 300

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	87 170 000
2005 tilinpäätös	87 172 267
2004 tilinpäätös	77 903 030

36. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös tartuntatautilain (583/1986) mukaisten tartuntatautiin torjuntatyön tehostamisesta ja pandemia-varautumisesta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen sairaanhoitopiireille enintään 2 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 900 000 euroa on otettu lisäyksenä huomioon momentilla 33.08.21 ja 100 000 euroa momentilla 33.01.21.

Sairaanhoitopiireille myönnetään valtionavustusta pandemiavalmiuden ja alueellisen

epidemiologisen toiminnan kehittämiseen, joka käsittää pandemiavarautumissuunnitelman edellyttämät alueelliset tuki- ja suunnittelehtävät ja varautumisen tehostettuun alueelliseen ohjaukseen myös pandemiauhkan ja pandemian voimistuneen potilaspaineen oloissa. Lääninhallitus myöntää valtionavustuksen.	2006 lisätalousarvio	-1 000 000
	2006 talousarvio	55 230 000
	2005 tilinpäätös	54 430 000
	2004 tilinpäätös	52 330 000

92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

58. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa myös käyttää kuntoutuskustannuksiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	2 950 000
2005 tilinpäätös	2 950 000
2004 tilinpäätös	2 450 000

59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa myös käyttää kuntoutuskustannuksiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	42 288 000
2005 tilinpäätös	47 788 000
2004 tilinpäätös	35 788 000

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 128 661 000 eurosta 137 410 000 euroon ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 3 426 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 8 749 000 eurolla aiheutuu vuosina 2000—2005 myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista ja Kainuun maakunnassa käyttämättä jääneen vuosien 2000—2005 valtuuden uudelleen budjetoinnista.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 4 825 000 euroa vuonna 2007 ja 3 924 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	137 242 000
2005 tilinpäätös	123 253 466
2004 tilinpäätös	120 167 185

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 78 869 000 eurosta

85 149 000 euroon ja siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti momentin myöntämisvaltuudesta 2 706 000 euroa ja määrärahasta 2 157 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu on 6 280 000 euroa. Myöntämisvaltuuden kasvusta lisäyksenä 7 102 000 euroa aiheutuu myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden valtuuksien uudelleen budjetoinnista ja 100 000 euroa siirtana momentilta 29.01.62 tavoite 2 -ohjelman hallinnonalakohtaisen jaon muuttamisen vuoksi. Lisäksi myöntämisvaltuuden kasvusta vähennyksenä 665 000 euroa aiheutuu siirtana momentille 26.98.62, 31.99.62, 32.30.62 ja 35.99.62 tavoite 2 -ohjelman valtion rahoitusosuuden hallinnonalakohtaisen jaon muuttamisen vuoksi ja 257 000 euroa siirtana momentille 29.01.62, 32.30.62 ja 33.01.62 tavoite 3 -ohjelman valtion rahoitusosuuden hallinnonalakohtaisen jaon muuttamisen vuoksi.

Myöntämisvaltuudesta arvioidaan käytettävän Euroopan sosiaalirahaston rahoittamien hankkeiden rahoitusosuutena 77 218 000 euroa ja Euroopan aluekehitysrahaston rahoittamien hankkeiden rahoitusosuutena 7 931 000 euroa.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 3 463 000 euroa vuonna 2007 ja 2 817 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote- ta lisämäärärahaa.	2006 lisätalousarvio	—
	2006 talousarvio	87 185 000
	2005 tilinpäätös	76 536 425
	2004 tilinpäätös	78 893 809

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha) myöntämän tuen palautuksesta. Palautusta vastaavat tulot on merkitty vuonna 2005 momentille 12.34.99.

Momentille myönnetään lisäystä 149 000 euroa.	2006 lisätalousarvio	149 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta	2006 talousarvio	8 826 000
26 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 123 000 euroa EU:n syrjinnän ja rasismin vastaisiin hankkeisiin	2005 tilinpäätös	8 264 731
	2004 tilinpäätös	8 115 419

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Ympäristön suojeleminen

70. *Ympäristövahinkojen torjunta-alusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan varustetun monitoimialuksen hankinnasta aiheutuviin menoihin. Suomen ympäristökeskus saa yhteistyössä merivoimien kanssa tehdä sopimuksia tai antaa sitoumuksia öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan varustetun monitoimialuksen hankkimiseksi siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuosina 2006—2008 enintään 35 000 000 euroa.

Selvitysosa: Ympäristövahinkojen torjuntakyvyn parantamiseksi esitetään Suomen ympäristökeskukselle valtuutta hankkia merivoimien kanssa öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan varustettu monitoimialus.

Tarkoituksena on parantaa erityisesti Suomenlahden öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntavalmiutta kansainvälisen liikenteen kasvun aiheuttamien ympäristövahinkojen riskin lisääntyessä. Uusi alus parantaa torjuntavalmiutta myös huonoissa sääolosuhteissa. Sillä on tarkoitus korvata merivoimien käytössä täällä hetkellä oleva öljyntorjunta-alus Hylje sekä kaapelialus Putsaari. Valtuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 2 000 000 euroa vuonna 2006, 10 000 000 euroa vuonna 2007 ja 23 000 000 euroa vuonna 2008.

Öljyntorjuntavalmiuteen liittyviä menoja on tarkoitus korvata myös öljysuojarahastosta.

2006 lisätalousarvio	2 000 000
2004 tilinpäätös	8 000 000

20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

63. *Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSU) toteutukseen sisältyy eräänä toimenpiteenä 5 milj. euron määräraha käytettäväksi arvokkaiden metsäalueiden hankintaan valtion omistukseen.

Metsähallitus on hoitanut alueiden hankintaa, mutta varsinkin Etelä-Suomessa maanomistajat ovat tehneet esityksiä myös yksityisen suojelualueen perustamiseksi vastaavaan tarkoitukseen. Lisämääräraha on tarkoitus käyttää näiden korvausten maksamiseen maanomistajille päätösten tai sopimusten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä.

Lisämääräraha on siirtoa momentilta 35.20.76.

2006 lisätalousarvio	1 000 000
2006 talousarvio	14 000 000
2005 tilinpäätös	16 600 000
2004 tilinpäätös	16 350 000

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 35.20.63 ja 35.40.21. Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin osoitetaan vähennyksen jälkeen 10 870 000 euroa, josta kulujen osuus on enintään 1 600 000 euroa.

76. *Luonnonsuojelualueiden hankkiminen*
(siirtomääräraha 3 v)
Momentilta vähennetään 1 200 000 euroa.

2006 lisätalousarvio	-1 200 000
2006 talousarvio	25 000 000
2005 tilinpäätös	26 600 000
2004 tilinpäätös	13 950 000

40. Alueelliset ympäristökeskukset

21. *Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään METSO-ohjelman vaapaaehtoisten suojeluvaihtoehtojen edistämiseen ja tiedottamiseen sekä yhteensä enintään neljää henkilötyövuotta vastaaviin palkkaus- ja muihin menoihin vuosina 2006—2007. Edistämisen- ja tiedottamistoimenpiteet kohdennetaan kaikkiin

METSO-ohjelmassa mainittuihin yksityismaiden toteuttamiskeinoihin, mutta ennen kaikkea metsäalueiden ostoon ja rauhoittamiseen.

Lisämääräraha on siirtoa momentilta 35.20.76.

2006 lisätalousarvio	200 000
2006 talousarvio	65 426 000
2005 tilinpäätös	65 746 000
2004 tilinpäätös	64 843 000

50. Ympäristölupavirastot

21. *Ympäristölupavirastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 63 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.

2006 lisätalousarvio	63 000
2006 talousarvio	4 622 000
2005 tilinpäätös	4 652 000
2004 tilinpäätös	4 524 000

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 6 906 000 eurosta 7 425 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu on 519 000 euroa, josta 280 000 euroa aiheutuu rakennerahasto-ohjelmien vuonna 2005 purkautuneiden myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoinnista, 110 000 euroa hallinnonalojen välisestä rahoituksen siirrosta ja 129 000 euroa Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman

sulkemiseen vuosina 2007—2008 tarvittavasta teknisestä tuesta.

Vuoden 2006 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 742 500 euroa vuonna 2006, 3 197 500 euroa vuonna 2007 ja 3 485 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2006 lisätalousarvio	—
2006 talousarvio	10 135 000
2005 tilinpäätös	7 586 055
2004 tilinpäätös	8 005 564

Pääluokka 36 VALTIONVELAN KOROT

01. Euromääräisen velan korko

<p><i>90. Euromääräisen velan korko</i> (arviomääräraha)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 50 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu korkotason noususta.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; border-bottom: 1px solid black;">Muutosten erittely</th> <th style="text-align: right; border-bottom: 1px solid black;">€</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sarjaobligatiolainat</td> <td style="text-align: right;">50 000 000</td> </tr> <tr> <td>Muut obligatiolainat</td> <td style="text-align: right;">20 000 000</td> </tr> <tr> <td>Velkasitoumuslainat</td> <td style="text-align: right;">-20 000 000</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">Yhteensä</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">50 000 000</td> </tr> <tr> <td>2006 lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">50 000 000</td> </tr> <tr> <td>2006 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 214 000 000</td> </tr> <tr> <td>2005 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 238 228 096</td> </tr> <tr> <td>2004 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 326 810 221</td> </tr> </tbody> </table>	Muutosten erittely	€	Sarjaobligatiolainat	50 000 000	Muut obligatiolainat	20 000 000	Velkasitoumuslainat	-20 000 000	Yhteensä	50 000 000	2006 lisätalousarvio	50 000 000	2006 talousarvio	2 214 000 000	2005 tilinpäätös	2 238 228 096	2004 tilinpäätös	2 326 810 221
Muutosten erittely	€																		
Sarjaobligatiolainat	50 000 000																		
Muut obligatiolainat	20 000 000																		
Velkasitoumuslainat	-20 000 000																		
Yhteensä	50 000 000																		
2006 lisätalousarvio	50 000 000																		
2006 talousarvio	2 214 000 000																		
2005 tilinpäätös	2 238 228 096																		
2004 tilinpäätös	2 326 810 221																		

Pääluokka 37 VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. *Nettokuoletukset ja velanhallinta* (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 345 934 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionvelan kuole-tusten ja takaisinostojen maksamiseen. Määrä-rahaa saa käyttää myös valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä valtionlainojen ottamista ja takaisinmak-sua suojaavista johdannaisista aiheutuvien me-nojen maksamiseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomi-oon emissiovoitot, pääomavoitot ja velan riski-aseman säätelyiseksi tehdyistä johdannaisso-pimuksista saatavat tulot.

Selvitysosa: Budjettitalouden velan pitkäaikaisia kuoletuksia arvioidaan maksetta-van 9,2 mrd. euroa vuonna 2006. Tämän lisäk-

si arvioidaan erääntyvän velkasitoumuksia ja lyhytaikaista luottoa 4,5 mrd. euroa. Uusista lainoista saatavan määrän, ml. emissiotappiot, arvioidaan olevan 13 395 847 850 euroa ja lai-nojen kuoletuksiin ja takaisinmaksuun, ml. pääomatappiot, käytettävän määrän 13 741 781 850 euroa, jolloin velkaa vähenne-tään yhteensä 345 934 000 euroa.

Määrärahan käytön arvioitu

jakautuminen €

Nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto)	299 934 000
Emissiotappiot (netto)	25 000 000
Pääomatappiot (netto)	21 000 000
<u>Yhteensä</u>	<u>345 934 000</u>

2006 lisätalousarvio	345 934 000
2005 tilinpäätös	3 780 204 511